

Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құны туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік кіріс министрлігі Кеден комитеті төрағасының 2001 жылғы 6 ақпандағы N 42 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2001 жылғы 30 наурызда тіркелді. Тіркеу нөмірі 1443. Күші жойылды - ҚР Кедендік бақылау агенттігі төрағасының 2003 жылғы 11 маусымдағы N 288 бұйрығымен.

"Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы" Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында бұйырамын:

1. Қоса беріліп отырған Нұсқаулықтар бекітілсін:

1) Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын айқындау тәртібі туралы Нұсқаулық;

2) Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын айқындаудың дұрыстығына бақылау жасау жөніндегі Нұсқаулық;

3) Өтініш тәртібі, шарты және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын түзету туралы Нұсқаулық;

4) Кеден құны декларациясын толтыру жөніндегі Ережесі;

5) Кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын түзету нысандарын
т о л т ы р у Е р е ж е с і .

2. Мынадай бұйрықтардың күші жойылды деп танылсын:

Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинетіндегі Кеден комитетінің 1995 жылғы 25 қыркүйектегі "Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын айқындау Тәртібін қолдану жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" N 123 - Б ;

Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинетіндегі Кеден комитетінің 1995 жылғы 11 қазандағы "Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын бақылау жөніндегі" Нұсқаулықты және "Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын хабарлаудың тәртібі және шарттары туралы" Ережені бекіту туралы" N 141-Б ;

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кіріс министрлігі Кеден комитетінің 1999 жылғы 9 желтоқсандағы "Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинетіндегі Кеден комитетінің 1995 жылғы 11 қазандағы N 141-Б бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" N 609-Б ;

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кіріс министрлігі Кеден комитетінің

2000 жылғы 4 сәуірдегі "Әкелінетін тауарларға шартты бағалар қолдану туралы" N 1 1 7 - Б ;

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кіріс министрлігі Кеден комитетінің 1998 жылғы 30 қарашадағы "Кеден құны декларациясының электронды көшірмелері туралы" N 241-Б .

3. Құқықтық қамтамасыз ету басқармасы (Мұхамедиева Г.А.) осы бұйрықтың мемлекеттік тіркелуін қамтамасыз етсін.

4. Кедендік кірістер бас басқармасы (Жұмабеков Б.А.) осы бұйрықтың іске асырылуын қамтамасыз етсін.

5. Баспасөз қызметі (Исахан Г.) осы бұйрықтың бұқаралық ақпарат құралдарында жариялануын қамтамасыз етсін.

6. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кіріс министрлігі Кеден комитеті төрағасының орынбасары Д.А.Құнанбаевқа жүктелсін.

7. Осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енеді.

Төраға

Келісілді	Қазақстан Республикасы
Қазақстан Республикасы	Мемлекеттік кіріс министрлігі
Мемлекеттік кіріс	Кеден комитетінің
Министрі	2001 жылғы 6 ақпандағы
2001 жылғы 5 ақпан	N 42 бұйрығымен бекітілген

Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінген тауарлардың кедендік құнын айқындау тәртібі туралы НҰСҚАУЛЫҚ 1 бөлім. Жалпы ережелер

1. Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінген тауарлардың кедендік құнын айқындау туралы осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінген тауарлардың кедендік құнын айқындау әдістерін біргелкі қолдану мақсатында әзірленген.

2. Әкелінген тауарлардың кедендік құны кеден төлемдері мен салықтарын есептеу үшін, ерекшеліктері бар ставкаларды қолдану бойынша кеден төлемдері мен салықтарын төлеуді қоспағанда, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамаларында көзделген өзге кеден мақсаттары үшін негіз болып табылады.

3. Әкелінген тауарлардың кедендік құнын, Қазақстан Республикасы "Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы" Заңының (бұдан әрі - кеден ісі туралы Заң) 123-бабына сәйкес, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кіріс министрлігінің Кеден комитеті айқындаған тәртіппен декларант мәлімдейді (

мағлұмдайды).

Мәлімделген кедендік құнды декларант кеден органына құнды айқындауға қатысты құжаттармен дәлелденген, сандық жағынан анықталған және дұрыс ақпараттарға негізделген мәліметтерді беріп, растайды.

4. Кеден ісі туралы Заңның 126, 127-баптарында айқындалған жағдайлар мен тәртіпте кеден органының лауазымды тұлғалары мәлімденетін тауарлардың құнын дербес анықтауға құқығы бар.

5. Мәлімделген кеден құнын нақтылау қажеттілігі, декларанттың қосымша мәліметтерді ұсыну қажеттілігін қоса алғанда, тауарлардың шығуын кідіртуге негіз бола алмайды. Мәлімделген кеден құнын нақтылау қажеттілігі туған жағдайда, егер декларант ресімделетін тауарлардың кедендік құнын кейінгі әдіс бойынша анықтау жөнінде өз құқығын пайдаланбаған жағдайда, осы Нұсқаулықтың 8-тарауы белгілеген тәртіппен тауарларды шығару жүзеге асырылады.

2 бөлім. Кеден құнын айқындау әдістері және оларды қолдану тәртіптері 1 тарау. Кеден құнын айқындау әдістері

6. Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінген тауардың кедендік құнын айқындау кеден ісі туралы Заңның 127-бабына сәйкес төмендегі әдістер тізбегін қолдану арқылы жүргізіледі:

        әкелінетін тауарлармен жасалатын
        мәміле бағасы бойынша (бұдан әрі - 1-әдіс);
        ұқсас тауарлармен жасалатын
        мәміле бағасы бойынша (бұдан әрі - 2-әдіс);
        біртектес тауарлармен жасалатын
        мәміле бағасы бойынша (бұдан әрі - 3-әдіс);
        құнды шегеру (бұдан әрі - 4-әдіс);
        құнды қосу (бұдан әрі - 5-әдіс);
        резерв әдісі (бұдан әрі - 6-әдіс).

7. 1-әдіс кеден құнын айқындаудың негізгі әдісі болып табылды. Негізгі әдісті пайдалану мүмкін болмаған жағдайда аталған әдістердің (2-6-әдістер) әрқайсысы рет-ретімен қолданылады. Бұл орайда, декларанттың қалауымен 4- және 5-әдістер кері қолданылуы мүмкін.

8. Егер кедендік құн бір әдістің көмегімен айқындалса, келесі әдістер қолданылмайды.

9. 2-6-әдістерді қолдану, Қазақстан Республикасының кеден шекарасы арқылы өткізілген тауарлармен жасалған, бұрын орын алған осындай мәмілелер туралы статистикалық деректерді пайдалануға негізделген. Аталған ақпарат,

кеден құнын айқындау үшін қажет келісім-шарт, Жүк Кеден Декларациясы (бұдан әрі - ЖКД) және Кеден Құны Декларациясы (бұдан әрі - КҚД), баға деңгейі, түскен пайда, шығын, саудада қолданылатын шегерім туралы мәліметтер және кеден құнын айқындау үшін қажет өзге де мәліметтердің статистикалық деректері негізінде қалыптасады. Бұл орайда, тасымалданатын тауарлар туралы статистикалық ақпаратта тауардың шыққан елі, тауар өндіруші, тауар жеткізілімінің жағдайлары, мерзімдері және көлемдері, төлем түрлері мен мерзімдері, кепілдік міндеттемелер, серіктестер арасындағы саудалық қарым-қатынастың ұзақтылығы туралы мәліметтер, сондай-ақ мәміле бағасына әсерін тигізген өзге де мәліметтер болуы тиіс.

Кеден органдарында бар ақпарат декларантқа оның жазбаша өтініші бойынша берілуі тиіс. Бұл орайда, кеден органдары жасырын болып табылатын ақпаратты декларантқа, кеден ісі туралы Заңның 124-бабында қарастырылған талаптарды сақтай отырып, береді.

Кедендік құнды айқындау үшін негіздеме ретінде пайдаланатын ақпаратты оның бағаланатын мәміле шартына жақын дәреже іріктеудің критерийі болып табылады.

10. Тауардың кедендік бағасы мен декларанттың мәлімдеген кеден құнын тексеру үшін, декларанттың берген ақпараты пайдаланылуы тиіс, егер кеден органы осындай ақпаратты бұрын қабылдаса.

2 тарау. 1 әдіс (әкелінген тауарлармен жасалған мәміле бағасы бойынша) 1 параграф. Жалпы ережелер

11. Әкелінген тауарлармен жасалған мәміле бағасы тауардың 1-әдіс бойынша айқындалатын кедендік құны болып табылады.

12. Бағаға қосылатын белгіленген толықтыру және олардан кеден ісі туралы Заңның 128-бабына сәйкес шегеру есепке алынып түзетілген тауарлар үшін нақты төленген немесе төленуге тиісті баға мәміле бағасы болып табылады.

13. Сатып алушының әкелінген тауарлар үшін сатушының пайдасына жүргізген төлемінің жалпы сомасы - нақты төленген баға болып табылады.

14. Төленуге жататын баға - сатып алушының әкелінген тауарлар үшін сатушының пайдасына төленетін төлемінің жалпы сомасы.

15. Шарттың (келісім-шарт) шартымен көзделген тәсілдермен және қолма-қол ақшасыз төлемдерді жүзеге асырудың халықаралық тәжірибеге қарама-қайшылық туғызбай, төлем жүзеге асырылуы тиіс, ал мәмілеге қатысушылардың біреуі не болмаса екеуі де жеке тұлға болып табылатын шарт бойынша - қолма-қол төлем жүргізіледі.

16. Төлемді тура немесе жанама түрде сатып алушы не үшінші тұлға тікелей

Төлем, әдеттегідей тура төлем болып қаралады, егер сатып алушының аталған мәміле бойынша ақшалай міндеттемесі мәміле жасалғанда тікелей атқарылса.

Төлем, әдеттегідей жанама төлем болып қаралады, егер сатушы аталған мәміле бойынша тауарлардың жеткізілімін сатып алушының алдында ақшалай міндеттемесінің есебінен атқарса.

2 параграф. 1 әдісті қолданудың шарттары

17. Осы әдіс келесі бес шарттарды сақтаған кезде қолданылуы мүмкін:

1) тауар Қазақстан Республикасына экспорт үшін сатылғанда;
2) бағаланатын тауарға импорттаушының құқығына қатысты шектеулік жоқ болса,

мыналарды :

Қазақстан Республикасының заңдық актілері белгілеген шектеуліктерді; тауарлардың алып-сатылуы мүмкін болатын географиялық аймақтардың шектеуліктері ;

тауарлардың құнына айтарлықтай әсерін тигізбейтін шектеуліктерді қоспағанда ;

3) олардың тигізетін әсерін есептеу мүмкін емес сату немесе мәміле бағасы қандай-да болмасын шарттарды сақтауға байланысты болмаса;

4) кеден құнын мәлімдеген кезде, декларант пайдаланған деректер құжаттармен дәлелденсе, не болмаса мөлшермен анықталатын және дұрыс болса;

5) мәмілеге қатысушылар өзара тәуелді болмаса, мына жағдайларды қоспағанда, егер олардың өзара тәуелділігі мәміле бағасына ықпалын тигізбесе.

18. Осы Нұсқаулықтың 18-тармағындағы 1) тармақшаның шартында, сатып алу-сату мәмілесінің өтеулік сипатын білдіретін сату және жасалған мәміле бойынша сатып алушы елінің кеден шекарасы арқылы тауарлар тасымалдауды білдіретін Қазақстан Республикасына келетін экспорт фактісі бар.

Сатып алу-сату мәмілесінің өтеулік сипатының белгілері жоқ сыртқы экономикалық мәмілелерге жатады:

1) тауарлардың өтеусіз жеткізілімі;

2) импорттаушыға меншік құқығын ауыстырмай, Қазақстан Республикасында сату үшін тауарларды әкелу көзделген консигнацияның шартымен тауарларды жеткізу ;

3) шетелдік заңды тұлға Қазақстан Республикасының аумағында тұрған өз филиалдарының (өкілдігінің) атына тауарларды жеткізуі;

4) баспа-бас айырбас және өзге де өтемдік мәмілелер шегінде тауарлар

ж е т к і з і л і м і ;

5) мүлікті жалға беру (лизинг) шарты бойынша тауарлар жеткізілімі;

6) уақытша болу мақсатында тауарлар жеткізілімдері;

7) Қазақстан Республикасының аумағына коммерциялық емес кәдеге жарату мақсатында өндіріс қалдықтарын әкелу;

8) Сатушының кепілдік міндеттемелерінің есебінен тауарлар жеткізілімі;

9) тауарларды алып-сату фактісі жоқ өзге де жеткізілімдер.

19. Осы Нұсқаулықтың 18-тармағындағы 2) тармаққа сәйкес 1-әдісті қолдануға ықпалын тигізбей бағаланатын тауарға импортшының құқығына қатысты шектеуліктердің қатарына жатады:

тауарлардың жекеленген санатын республикаға импорттауға құқығы бар тұлғалар тобына қатысты Қазақстан Республикасының заңдық актілері бекіткен шектеуліктер. Атап айтқанда, ядролық, химиялық, улағыш заттарды, есірткі заттарын импорттау ұйымдардың тек қана қатаң шектелген тобына рұқсат б е р і л е д і ;

тауарлардың алып-сатылуы мүмкін болатын географиялық аймақтардың ш е к т е у л і к т е р і ;

Мысалы, сатушы, тауарларды әрқайсысы Қазақстан Республикасының белгілі бір аумағында тауарларды сатуға құқығы бар бірнеше сатып алушыларға сатады;

Тауар құнына елеулі ықпалын тигізбейтін шектеуліктер;

Бұл орайда, мәміле бағасына (тауар құнына) қандай да болмасын бір шарттың ықпал еткен дәрежесі негізгі критерий болып табылады.

М ы с а л д а р :

1) сатушы медициналық аппараттарды сатып алу-сату шарты бойынша Қазақстан Республикасының кеден аумағына, аталмыш тауарларды қайырымдылық мақсатында пайдалану шартымен әкеледі. Осындай жағдайда тауардың кедендік құнын айқындау үшін 1-әдісті қолдану мүмкін емес, себебі мәміле бағасына елеулі ықпалын тигізуі мүмкін болатын тауарлардың пайдалануына қатысты сатып алушының құқықтарына шектеулік қою орын а л а д ы ;

2) сатушы автомобильдерді сатып алушыдан модельдің шыққан жылының басталғанын білдіретін белгілі бір күнге дейін оларды сатпауын немесе көрсетпеуін талап етеді. Аталған шектеуліктер, әдеттегідей мәміле бағасына елеулі ықпал етпейтіндей болғанда қолданылады.

20. Осы Нұсқаулықтың 17-тармағындағы 3) тармақшаның шартымен 1-әдісті қолдану мынадай жағдайларда мүмкін еместігі, тауарлардың сатылуы мен мәміле бағасы, олардың құнын мөлшермен анықтауға болмайтын қайсібір талаптарға байланысты болмауын қарастырады.

М ы с а л ы :

1) сатушы, егер сатып алушы белгіленген шамада басқа тауарларды қоса сатып алатын болса, әкелінген тауарлардың бағасын белгілейді;

2) әкелінген тауарлардың бағасы, әкелінген тауарларды сатып алушы басқа тауарларды әкелінген тауарларды сатушыға сататын бағаға немесе бағаларға б а й л а н ы с т ы ;

3) әкелінетін тауарларға байланысты болмайтын төлемдердің шарты бойынша бағасы белгіленеді. Мысалы, егер, сатушы өңделген тауарлардың белгілі бір мөлшерін алу шартымен әкелінген тауарлар жартылай өнімдер болып т а б ы л с а .

Бұл орайда, 1-әдісті қолданудың мүмкіндігіне ықпалын етпейтін шара түрінде қ а р а л а д ы :

"Инкотермс" сауда терминдерінің түсініктемесінің (бұдан әрі - Инкотермс) халықаралық ережелеріне сәйкес түсіндірілетін жеткізілімнің шарты;

сыртқы саудалық мәміле үшін жалпы жұрт қабылдаған болып табылатын басқа шарттар және мәміле бағасына айтарлықтай ықпал келтірмейді (тауарлардың санына байланысты шегерім, "сатушыға берілген сенім" және б а с қ а л а р) ;

Мысалы, тек сол сатушыдан тауарды сатып алған кезде, сатып алушыға берілген бағадан тұрақты шегерім, әдеттегідей, жалпы жұрт қабылдаған шарт болып қаралуы мүмкін, егер ол сыртқы саудалық тәжірибеде кәдуілгідей қ о л д а н ы л с а .

21. Кеден құнын мәлімдеген кезде, осы Нұсқаулықтың 18-тармағындағы 4) тармақшасында көзделгендей, декларант қолданған деректерді құжаттармен дәлелдеу ретінде, келесі құжаттар болуы мүмкін:

фактура-шот (инвойс) немесе проформа-шот (алдын ала төлеуді немесе кезеңді тиелімді қарастыратын сатып алу-сатуға жасалған мәмілелер үшін), сондай-ақ төлем құжаттары - мәміле бағасын дәлелдеу үшін. Бұл орайда, төлем құжаттары беріледі, егер әкелінген тауарларға кедендік ресімдеу жүргізген кезде, олардың төлемі іске асырылған болса.

Егер берілген шотқа (инвойс) кеден органы күмән келтірсе (сатушы немесе сатып алушының реквизитінің болмауына, жазулардың анық болмауына байланысты және өзгелер), кеден органы мәміле бағасын растайтын басқа құжаттарды талап етуге міндетті (төлемдер, коммерциялық немесе өзгелер). Егер мәміле бағасын растайтын құжаттарды декларант ұсынбаса, кеден құнын айқындау үшін 1-әдіс қолданылмайды;

төлем, тауарға ілеспелі, сақтандыру, коммерциялық құжаттар - мәміле бағасына қосымша есептеуді растау үшін;

төлем, тауарға ілеспелі, коммерциялық, кеден құжаттары - жұмсалған

22. Осы Нұсқаулықтың 17-тармағындағы 5 тармақшаға орай, 1-әдістің қолдану мүмкіндігінің міндетті шарты ретінде мәмілеге қатысушылар арасындағы өзара тәуелсіздіктің мәміле бағасына ықпал етпеуі.

23. Кеден ісі туралы Заңның 128-бабына сәйкес, өзара тәуелді адамдар деп төмендегі белгілердің бірін қанағаттандырған адамдар ұғынылады:

мәмілеге қатысушылардың бірі, не мәмілеге қатысушылардың біреуінің лауазымды адамы сонымен қатар мәмілеге басқа бір қатысушының лауазымды адамы болса ;

мәмілеге қатысушылар кәсіпорынның ортақ иеленушілері болса;
мәмілеге қатысушылар еңбек қатынастарымен байланысты болса;
қандай-да болмасын бір адам, мәмілеге қатысушылардың бас-басының айналымында немесе мәмілеге қатысуын әрқайсысының жарғылық капиталындағы салымдары (пай) бар дауыс беретін акциялардың бес не одан да көп пайыздарына тура немесе жанама түрде иеленсе, не болмаса бақылауында болса ;

мәмілеге қатысушылардың екеуі де үшінші адамның тікелей не жанама түрде бақылауында болса ;

мәмілеге қатысушылар үшінші адамды бірлесіп, тікелей немесе жанама түрде бақылайтын болса ;

мәмілеге қатысушылардың бірі басқа бір мәмілеге қатысушының тікелей не жанама түрде бақылауында тұрса ;

мәмілеге қатысушылар немесе олардың лауазымды адамдары жақын туысқандары болса. Осы Нұсқаулықты қолдану үшін, жақын туысқандарға жатады :

ата-аналары, балалары, асырап алғандар, асырауға алғандар, бірге туған не ағайынды аға-інілері және апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері.

Мәмілеге қатысушылардың біреуі екіншісін бақылағаны осы тармақтың мақсаты болып есептеледі, егер мәмілеге қатысушылардың біріншісі екінші қатысушының іс-әрекетін заңды түрде немесе іс жүзінде шектей алса не бағыттайтын болса .

24. Мәмілеге қатысушылардың шынымен өзара тәуелді болуы, 1-әдісті қолдану үшін мәміле бағасын қолайлы деп тануға негіз бола алмайды. Аталған факті болған кезде, кеден органының лауазымды тұлғасы осы Нұсқаулықтың 26-тармағы белгілеген тәртіпте сатуды жүзеге асырған мән-жайларды зерделейді, және мәмілеге қатысушылардың өзара тәуелділігі мәміле бағасына әсер етпеу шартымен мәміле бағасы қабылданады. Егер декларант берген құжаттардың немесе кеден органында бар статистикалық деректердің негізінде кеден органының лауазымды тұлғасы өзара тәуелділік мәміле бағасына әсерін тигізеді

деп топшылауға негіз болса, онда кеден органы осы туралы декларантқа (декларанттың өтініші бойынша жазбаша түрде), өзара тәуелділік тауардың бағасына әсер етпейтінін растайтын қосымша қажет құжаттарды беруге мүмкіндік туғызып, хабарлайды.

Мәмілеге қатысушылардың өзара тәуелділіктің ықпалын тексеру қажеттілігі тауарды шығаруды кешіктіру үшін негіз бола алмайды. Бұл орайда, тауарды шығару, осы Нұсқаулықтың 8-тарауы белгілеген шарттарды орындаған кезде жүзеге асады.

25. Мәмілеге қатысушылардың арасындағы өзара тәуелділіктің бағаға тигізетін әсерін тексерген кезде, кеден органы:

аталған адамдардың арасында бұрынғы жасалған мәмілелерді тексеруге, кеден органында табылатын осы мәмілеге тура не жанама қатысы бар және бағаланатын тауарлардың әкелінген, шамамен сол уақытта алынған ақпараттарды талдауға;

өзара тәуелділіктің тауарға тигізетін ықпалын талдауға; декларант берген мәлімделген мәміле бағасын растайтын құжаттарды, сондай-ақ кеден органында табылатын ұқсас және біртектес тауарлар жөніндегі статистикалық деректерді қарауға;

декларанттың қалауымен, тұлғалардың өзара тәуелдік әсерін талдаудың нәтижесін күтпей-ақ, кеден құнын дербес анықтауға, не болмаса осы Нұсқаулықтың 7 тармағы белгілеген тәртіпте әдістердің ретімен оны анықтауға құқық беруге;

өзара тәуелді адамдардың арасында жасалған мәміле жөніндегі мәліметтерді есепке алуға міндетті.

26. Тәуелді адамдардың арасындағы мәміле бағасы 1-әдісті қолдану мақсатында қолайлы деп тану үшін, оның мәлімдеген бағасы шамамен сол уақытта белгіленген келесі бір бағаларға таяу екенін декларант құжаттармен дәлелдеуі тиіс:

өзара тәуелді емес қатысушылар арасында Қазақстан Республикасына экспортталған кезде ұқсас немесе біртектес тауарларға жасалған мәміле бойынша құнына;

4-әдіс бойынша анықталған ұқсас не біртектес тауарлардың кеден құнына;

5-әдіс бойынша анықталған ұқсас не біртектес тауарлардың кеден құнына;

Декларанттың салыстыру үшін ұсынған бағасы, мына айырмашылықтар ескеріліп түзетіледі:

коммерциялық деңгейде (көтерме сауда, бөлшек сауда); санында;

кеден ісі туралы Заңның 128-бабындағы екінші бөлімде көрсетілген элементтерде (шығындар);

сатушының өзара тәуелді адамдар арасында жасалған мәміле кезінде туындаған өзге де шығындар, егер осындай шығындар сатушының өзара тәуелсіз адамдармен жасасқан мәміле кезінде жүргізілмесе.

Аталған салыстырулар тек декларанттың бастамасы бойынша іске асырылады және бағаланатын тауарлар жөнінде жасалған мәміле шартымен салыстыру мақсатында пайдаланады.

27. Әкелінген тауарларды мемлекет кепілдігімен қамтамасыз етілген мемлекеттік немесе мемлекеттік емес сыртқы займдар есебінен сатып алғанда, осы параграфта қарастырылған (мысалы, бағасына әсер ететін) шектеуліктер болмаған жағдайда осындай тауарлардың кеден құнын анықтау үшін 1-әдісті пайдалануға рұқсат етіледі.

3 параграф. Мәміле бағасына қосымша есептеулерді анықтау тәртібі

28. Кеден құнын анықтау үшін 1-әдісті қолданған кезде, қаралып отырған мәміленің шарттары осы Нұсқаулықтың 19-28 тармақтарында айтылған кеден ісі туралы Заңның 128-бабындағы талаптарға сәйкестігін ескере отырып, кеден құнын түзету кеден ісі туралы Заңның 128-бабындағы екінші бөлімінің ережелеріне сәйкес іске асырылады. Бұл орайда, кеден ісі туралы Заңның 128-бабына сәйкес декларант, әкелінген тауарлардың кеден құнына, құжаттармен дәлелдеген және кіргізілмеген келесі шығындарды белгілеу және кіргізу қажет:

1) тауарларды әуежайға, кемежайға жеткізу жөніндегі немесе тауарды Қазақстан Республикасының кеден аумағындағы басқа жерге әкелу шығыстары, соның ішінде:

тасымалдау құны;

тауарларды тиеу, түсіру, қайта тиеу, және басқа көлікке ауыстыруға кеткен шығындар;

сақтандыру сомасы.

Осы тармақшада көрсетілген шығындар мәміле бағасынан алып тасталуы тиіс, егер бұл шығындар тауарларды Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелгеннен кейін жүргізілсе және алып тасталатын сома деректі түрінде дәлелденсе;

2) сатып алушы шеккен шығындар:

тауарларды сатып алу жөніндегі комиссиялық төлемді қоспағанда, комиссиялық және делдалдық сыйақылар;

егер олар Сыртқы экономикалық қызметтің тауар номенклатурасына (бұдан әрі - СЭҚ ТН) сәйкес бағаланатын тауарлармен біртұтас ретінде қаралатын болса, контейнерлердің немесе көп айналымға түсетін ыдыстардың құны;

орама материалдары мен орап-қаттау жөніндегі жұмыстардың құнын қосқанда, орап-қаттау;

3) әкетілуге арналып бағаланатын тауарларды өндіруге немесе сатуға байланысты пайдалану үшін тегін немесе арзандатылған баға бойынша сатушыға сатып алушыдан тікелей не жанама түрде берілсе, төмендегі тауарлар мен қызметтер құнының тиісті бөлігі:

бағаланатын тауарларды өндіру кезінде пайдаланылған құрал-саймандар, штамптар, қалыптар мен басқа да осы тәріздес заттар;

бағаланатын тауарлар өндіру кезінде жұмсалған материалдар (жағар материалдар, отын және басқалары);

Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары жерлерде жасалған және бағаланатын тауарлар өндірілген кезде тікелей қажетті инженерлік талдамалар, тәжірибе-конструкторлық, дизайн, көркем безендіру нобайлар мен сызбалар құнының тиісті бөлігі;

4) бағаланатын тауарларды сату шарттары ретінде сатып алушы тікелей немесе жанама түрде жүзеге асыруға тиісті интеллектуалдық меншік объектілерін пайдаланғаны үшін лицензиялық және өзге де төлемдер;

5) бағаланатын тауарларды кейіннен кез келген қайта сату, беру немесе пайдаланудан сатушының тікелей немесе жанама түрде тапқан кірісінің бір бөлігінің шамасы.

Нақты төленген немесе төленуге тиісті мәміле бағасына, осы тармақта көрсетілмеген шығындар қосылуы тиісті емес.

29. Атаулары әртүрлі тауарларды бір топтамамен жеткізген кезде, әкелінген тауардың әрқайсысының кеден құнына енгізуге жататын және тауарлардың барлық топтамасы үшін анықталған шығындарды анықтау сәйкес болатын шығындардың құны есептелген шамаға пропорциялық қатынаспен жүзеге асырылады.

30. Мәміле бағасының құрылымы жеткізілім шартына байланысты. Жеткізілім шартын дұрыс түсіндіру үшін Инкотермсті пайдалану керек.

Мысалы, FOB (Инкотермс) бағасын пайдаланған кезде, кеден құнының құрылымына талап ету көзқарасымен қарағанда бағаға қосымша есептеуді жүргізу қажет, себебі оның ішіне жүкті тасымалдау мен сақтандыруға кететін шығындар кірген жоқ.

CIF (Инкотермс) бағасының құрылымы кеден құнының құрылымына көбірек сәйкес келеді.

DAF (Инкотермс) бағасын пайдаланған кезде бағаға қосымша ретінде сақтандыру шығындарын және жеткізілетін орнына байланысты - көлік шығындарын енгізу қажет.

DDP (Инкотермс) шартымен жеткізілген кезде бағасынан кеден құнына

кірмейтін шығындарды, атап айтқанда, Қазақстанға тауарларды әкелген кезде салынатын кеден төлемдері мен салықтарын алып тастау қажет.

31. Әрбір шартқа кететін шығын элементтерінің құрамы және сатушы мен сатып алушының арасындағы шығындарды бөлу, сондай-ақ сатушы мен сатып алушының міндеттері шартқа сәйкес және төлеуге байланысты түрлі әкелінетін тауардың қаралған бағасына байланысты төлем құжаттарды беруі бойынша айқындалады.

3 тарау. 2-әдіс

(ұқсас тауарлармен жасалатын мәміле бағасы бойынша)

32. Кеден құнын айқындау үшін 2-әдісті негіз ретінде пайдаланған кезде, ұқсас тауарлармен жасалатын мәміле бағасы қабылданады.

33. Кеден ісі туралы Заңның 129-бабына сәйкес, бағаланатын тауарлармен барлық жағдайларда да бірдей ұқсас тауарлар, соның ішінде мына төмендегі белгілер бойынша ұқсас тауарлар деп ұғынылады:

табиғи сипаттамалары;

нарықтағы сапасы мен танымалдылығы;

шығарылған елі;

Бұлайда:

1) бағаланатын тауарлармен тауарлар ұқсас деп есептелінбейді, егер олар бағаланатын тауарлар шыққан елде өндірілмесе;

2) тауарларды өндірген тұлға бағаланатын тауарларды өндіруші болып табылмаса, бағаланатын тауарларды өндіруші тұлға өндірген ұқсас тауарлар болмаған жағдайда есепке алынады;

3) тауарлар ұқсас деп саналмайды, егер оларды жобалау, оларға жүргізілген тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар, дизайны, көркем безендірудің нобайлары мен сызбалары:

сатушы сатып алушыға Қазақстан Республикасына экспортқа арналып өндірілуі мен сатылуына байланысты пайдалану үшін тегін немесе арзандатылған баға бойынша берсе;

Қазақстан Республикасында жасалған, осыған байланысты олардың құны, кеден ісі туралы Заңның 128-бабындағы екінші бөлімнің 3) тармақшадағы бесінші абзацтың негізінде тауарлардың кеден құнына енгізілмеген.

34. Сыртқы түрі бойынша азын-аулақ айырмашылықтар (мысалы, негізгі атқарымды болып табылмайтын детальдардың түсі, пішіні және мөлшері) осындай тауарларды әдеттегідей ұқсас тауарлар ретінде қараудан бас тартуға негіз бола алмайды, егер олар қалған жағынан қарағанда осы Нұсқаулықтың 33-тармағында көрсетілген ұқсас тауарлардың талаптарына сай келсе.

Тауарлардың табиғи және сапалық сипаттамалары бойынша ұқсастығы, тауарлардың аталған түрлеріне тән табиғи және сапалық сипаттамаларын салыстыру негізінде белгіленеді.

35. "Нарықтағы беделі" белгілері бойынша тауарлардың ұқсастығын белгілеу, тауарларды өндіруші мен немесе сатушының нарықтағы тауарлар беделін салыстыру негізінде жүргізіледі.

Тауарлардың табиғи, сапалық сипаттамалары бойынша, сондай-ақ " нарықтағы беделі" белгілері бойынша ұқсастығын белгілеу үшін тәуелсіз сараптаушының шақырылуы мүмкін.

Тауарларды шыққан елінің белгілері бойынша ұқсастығын белгілеу дәлелдейтін құжаттардың негізінде жүргізіледі.

36. Кеден құнын айқындау үшін ұқсас тауарлармен жасалатын мәміле бағасы негіз ретінде алынады, егер осы тауарлар:

Қазақстан Республикасының аумағына әкелу үшін сатылса; әкетілуіне дейін шыққан елінен тоқсан күн бұрын және бағаланатын тауарларды әкеткен күннен бастап 90 күн кешіктірмей әкетілсе;

бағаланатын тауарлар тәрізді шамамен сол мөлшерінде және сол коммерциялық деңгейде әкелінсе.

37. Егер тауарларды шамамен сол мөлшерінде және сол коммерциялық деңгейде әкелу жағдайлары болмаса, ұқсас тауарлардың құны қолданылуы мүмкін:

сол коммерциялық деңгейде, бірақ басқа мөлшерде; басқа коммерциялық деңгейде, бірақ елеулі шамамен сондай мөлшерде; басқа коммерциялық деңгейде және басқа мөлшерде әкелінсе.

38. Ұқсас тауарлар құнының таңдап алынған вариантын ескере отырып: мөлшерлік факторлары бойынша; коммерциялық деңгейінің факторлары бойынша, коммерциялық деңгейінің факторлары және мөлшерлік факторлары бойынша тиісті түзетулер енгізіледі.

Ұқсас тауарлар бойынша осындай жағдаймен айқындалған мәміле бағасы бағаланатын тауарлардың кедендік құны болып табылады.

39. Коммерциялық деңгейде немесе мөлшерінде айырмашылықтың салдарынан (құнның артуы мен кему жағына қарай) түзетуді кеден органына берілген дұрыс және құжаттармен растаған мәліметтер негізінде жүргізіледі. Осындай мәліметтер ретінде сатушының (өндірушінің) түрлі коммерциялық деңгей мен түрлі мөлшерлерге қатысты бағалары бар қолданылып жүрген преискуранты қаралуы мүмкін.

40. Түзету жүргізілген кезде, мәміле бағасына кеден ісі туралы Заңның 128-бабындағы екінші бөлімінің 1) тармақшасында көзделген шығындар, әсіресе салыстыратын тауарлар жеткізілімінің коммерциялық деңгейінде

айырмашылықтар болған жағдайда, ең алдымен тасымал қашықтығы мен жеткізілім түрлері бойынша айырмашылықтардан туындайтын айырмашылықтар

Осындай түзетуді декларант дұрыс және құжаттармен растаған мәліметтер негізінде енгізуі тиіс.

41. Егер аталған әдісті қолданған кезде тауарлар бойынша жасалған мәміленің бір бағасынан артық баға анықталатын болса, онда кеден құнын айқындау үшін осы бағалардың ең төмені қолданылады.

4 тарау. 3-әдіс

(біртектес тауарлармен жасалатын мәміле бағасы бойынша)

42. Тауарлардың кеден құнын айқындау үшін негіз ретінде 3-әдісті пайдаланған кезде, біртектес тауарлар бойынша мәміле бағасы қабылданады.

43. Кеден ісі туралы Заңның 130-бабына сәйкес, олар барлық жағынан бірдей бола тұрмаса да, сипаттамасы бірдей, әрі құрамы ұқсас болғандықтан біртектес тауарлар деп ұғынылады, бұл оларға бағаланатын тауарлар функциясын атқаруға және коммерциялық тұрғыда бір-бірін алмастыруға мүмкіндік береді.

44. Тауарлардың біртектестігін анықтаған кезде, олардың мына төмендегі белгілері ескеріледі:

сапасы, тауар белгісінің болуы және нарықтағы танымдылығы;
шығарылған елі.

Мысалы, бірдей шамадағы резеңке қаптамалар, сол елдің ішінде орналасқан әртүрлі екі өндірушілерден импортталады.

Әрбір өндірушінің әртүрлі сауда маркасын пайдаланғанына қарамастан, біргелкі стандарт, сапасы бар резеңке қаптамалар автомобиль өндірісінде бірдей беделмен пайдаланылады.

Осы деректердің негізінде келесі тұжырымдар жасалуы мүмкін:

Аталған резеңке қаптамаларда әртүрлі сауда маркалары болуына байланысты, олар ұқсас тауарлар ретінде қаралуы мүмкін емес;

Аталған резеңке қаптамалар ұқсас тауарлар болып табылмаса да, сипаттамасы мен құрамдас материалдарының бірдей болуы, олардың біргелкі функция атқаруына мүмкіндік береді. Тауарлардың бірдей стандарты ескеріліп орындалуына байланысты, сапасы мен нарықтағы беделіне қатысты біргелкі болып, бірақ сауда маркасы бірдей болмаса, олар біртектес тауарлар ретінде қаралуы тиіс.

45. 3-әдісті пайдаланған кезде, осы Нұсқаулықтың 35-41 тармақтарында көрсетілген 2-әдісте қолданылған принциптер пайдаланады.

46. 3-әдісті кеден құнын айқындау үшін негіз ретінде пайдаланған кезде:

1) егер бұл тауарлар бағаланатын тауарлар өндірілген елде өндірілмесе, онда олар бағаланатын тауарлармен біртектес тауарлар деп есептелінбейді;

2) бағаланатын тауарларды өндіруші емес басқа тұлға шығарса, бағаланатын тауарларды өндіруші-тұлға шығаратын біртектес тауарлар болмаған жағдайларда
ғ а н а   н а з а р ғ а   а л ы н а д ы ;

3) тауарлар біртектес тауарлар деп есептелмейді, егер олардың жобалауы, атқарылған тәжірибелік-конструкторлық жұмыстары, олардың көркем безендірілуі, дизайны, нобайлары мен сызбалары:

сатып алушы Қазақстан Республикасына экспортқа өндіруге және сатуға байланысты пайдалану үшін сатушыға тегін немесе арзандатылған баға бойынша
б е р с е ;

Қазақстан Республикасында жасалуына байланысты олардың құны кеден ісі туралы Заңның 128-баптағы екінші бөліміндегі 3) тармақшаның бесінші абзацы негізінде кеден құнына енгізілмеген.

47. Біртектес тауарлар бойынша түзетулер ескеріліп айқындалған мәміле бағасы бағаланатын тауарлардың кедендік құны болып табылады.

5 тарау. 4-әдіс (құнды шегеру)

48. Егер бағаланатын, ұқсас немесе біртектес тауарлар ішкі нарықта өзінің бастапқы күйін өзгертпей сатылатын болса, осы Нұсқаулықтың 57-тармағы белгілеген жағдайларды қоспағанда, кеден құнын 4-әдіс бойынша айқындау жүргізіледі.

49. Тауарлардың кеден құнын айқындау үшін 4-әдісті негіз ретінде пайдаланған кезде тауардың бірліктік бағасы қабылданады, ол бойынша бағаланатын, ұқсас немесе біртектес тауарлар сатушы тұлғамен өзара байланысты емес мәмілеге қатысушыға Қазақстан Республикасының аумағында неғұрлым көп мөлшерде сатылады. Бұл орайда, сату бағаланатын тауарларды әкелумен бір мезгілде, ал осындай мерзімде сатылмаған кезде - бағаланатын тауарларды әкелгеннен кейінгі ең таяу күнде іске асырылуы тиіс, бірақ ол тоқсан күннен кешіктірмейді.

50. Кеден ісі туралы. Заңның 131-бабына сәйкес, тауардан бірлік бағасынан, егер оларды бөліп көрсету мүмкін болса, аталған тауарларды Қазақстанға әкелгеннен кейін жасалған шығындар, атап айтқанда:

әдеттегі төленетін немесе төлеуге келісім берілген комиссиялық сыйақылар немесе әдеттегі кіріс түсіру мақсатында есептелген және сол топқа немесе түрге жататын тауарларды Қазақстан Республикасында сатуға байланысты жалпы шығындардың орнын толтыру үшін есептелетін үстемақылар;
тауарларды әкелуге және (немесе) сатуға байланысты Қазақстан

Республикасында төленуге тиісті әкелу бажы, салықтары, алымдары және өзге де
т ө л е м с о м а с ы ;

Қазақстан Республикасының аумағында іске асырылатын тасымалдау,
сақтандыру, тиеу-түсіру жұмыстарына Қазақстан Республикасында төленетін
ә д е т т е г і ш ы ғ ы н д а р .

51. Осы Нұсқаулықтың 50-тармағындағы екінші абзацта көрсетілгендей кіріс пен жалпы шығындар әдеттегідей біртұтас болып қаралуы тиіс. Осы шегерімнің шамасы декларант ұсынған ақпараттарға негізделіп анықталады, егер декларанттың деректері Қазақстан Республикасында сол топқа немесе түрге жататын тауарлар сатылған кезде алынған деректерге сәйкес келсе. Егер декларанттың деректері көрсетілген деректерге сай келмесе, кіріс пен жалпы шығындардың шамасы оны анықтауға жеткілікті өзге ақпараттан алынып айқындалады. Декларанттың өтініші бойынша кеден органы осы деректерге негізделген деректер мен есептеулерді пайдаланған осындай өзге ақпарат көздері туралы декларантты хабардар етеді.

Қаралып отырған тауарларды өткізуге байланысты, тура және жанама шығындар жалпы шығынға кіреді.

52. Ішкі нарықта ұқсас және біртектес тауарлардың сатылу бағасын іріктеген кезде әкелгеннен кейін сатылған осындай тауарлардың алғашқы бағасы п а й д а л а н ы л а д ы .

53. 4-әдіс бойынша кеден құнын айқындау мақсатында пайдалану үшін тауардың бірлік бағасын белгілеген кезде, кеден ісі туралы Заңның 128-бабындағы екінші бөлімнің 3) тармақшасында көзделген Қазақстан Республикасына экспортқа арналып өндіруге және сатуға байланысты пайдалану үшін қайсібір элементтерді сатушыға тікелей немесе жанама түрде (тегін немесе арзандатылған бағамен) жеткізілімді атқарып жүрген Қазақстандық тұлғаға қандай да болмасын сату назарға алынбайды.

54. Қазақстан Республикасының ішкі нарығында сатылған тауарларды іріктеген кезде сол топтағы немесе түрдегі тауарлар, яғни белгілі бір өнеркәсіп саласында жасалған, және ұқсас немесе біртектес тауарлары бар, алайда олармен бітпейтін тауарлардың тобына немесе разрядына жататын тауарлар.

Аталған жағдайда, 4-әдісті қолдану үшін, әдеттегідей бағаланатын тауарлар шыққан елден әкелінген тауарлар тәрізді, басқа елден әкелінген тауарлар да қ а р а л а д ы .

55. 4-әдісті пайдалану мақсаты үшін бағаланатын тауарлар әкелінгеннен кейінгі ең таяу күн, тауарлардың бірлік бағасын белгілеу үшін жеткілікті мөлшерде бағаланатын тауарлар, ұқсас немесе біртектес тауарлар сатылатын күн б о л ы п т а б ы л а д ы .

56. Бағаланатын тауарларды, ұқсас немесе біртектес тауарларды, олар

әкелінген сәтте болған қалпында ішкі нарықта сату жағдайлары болмаған кезде, декларанттың өтініші бойынша, қосылған құнды шегеріп, 131-баптың екінші және төртінші бөліміндегі ережелер сақтала отырып, ұқсатылған тауардың бірлік бағасы пайдаланылуы мүмкін.

Бұл орайда, қосылған құнды шегеру объективтік және ұқсату құнына қатысты мөлшермен анықталатын деректерге негізделеді. Тиісті өндіріс саласында қолданылып жүрген өнеркәсіп формуласы, құрылыс әдістері мен өзге де нормативтері бар қолданылып жүрген технологиялық құжаттамалардың негізінде жүргізіледі.

57. Әдеттегідей, 4-әдіспен бағалау, егер әкелінген тауарлар ұқсатудың нәтижесінен ұқсату өнімдерінде сәйкестендіру мүмкін болмаса, ұқсату құнын анықтауға болмаған жағдайларда қолданылмайды. Кеден органы аталған әдісті пайдаланудың мүмкіндігі туралы шешімді әрбір бөлек жағдайдың мән-жайына қарап, қабылдайды.

6 тарау. 5-әдіс (құнды қосу)

58. Кеден құнын айқындау негізі ретінде 5-әдісті пайдаланған кезде, қосу жолымен есептелген тауардың бағасы қабылданады:

бағаланатын тауарларды өндіруге байланысты, оны өндірушінің жұмсаған материалдары мен шығысының құны;

Қазақстан Республикасына жеткізілген кезде, экспорттаушы өндірілген елде бағаланатын тауарлар тәрізді сол топтағы және түрдегі тауарлар сатылған кезде әдеттегідей бағаға кіретін пайда мен жалпы шығындардың сомасы.

Сол топ пен түрдегі тауарларды әуежайға, кемежайға жеткізу немесе Қазақстан Республикасының аумағындағы басқа жерге әкелу шығындарының құны, оның ішінде тасымалдау, тиеу түсіру, қайта тиеу және басқа көлікке ауыстыру сақтандыру құндары.

59. Аталған әдіс бойынша кеден құны Қазақстан Республикасынан тысқары жерде тұрған сатушы (өндіруші) берген ақпараттардың негізінде айқындалуы мүмкін.

Шығындар туралы деректер өндіруші немесе оның атынан ұсынылған бағаланатын тауарларды өндіруге қатысты ақпараттар негізінде анықталуы тиіс. Көрсетілген ақпарат, өндірушінің, егер осындай есеп берудің тауарлар шығарылған елде қолданылып жүрген есеп жүргізудің жалпы жұрт қабылдаған принциптеріне сәйкес келу шартымен, коммерциялық есеп беруіне негізделуі тиіс.

60. Материалдар мен шығындардың құны өндірушінің, егер осындай бухгалтерлік есеп берудің тауарлар шығарылған елде қолданылып жүрген

бухгалтерлік есеп берудің жалпы жұрт қабылдаған принциптеріне сәйкес келу шартымен, бухгалтерлік есеп берудің негізінде анықталуы тиіс.

61. Осы Нұсқаулықтағы 58-тармақтың үшінші абзацында көрсетілген пайда мен жалпы шығындар біртұтас болып қаралуы тиіс. Пайда мен жалпы шығындардың сомасы бағаланатын тауарларды сатушы (өндіруші) немесе оның атынан берілген ақпараттың негізінде анықталады, егер өндірушінің берген деректері Қазақстан Республикасына әкелу үшін экспорттаушы елде сатушы (өндіруші) сол топ пен түрдегі тауарларды сату жөніндегі мәліметтерге сәйкес келетін болса.

Егер өндірушінің деректері көрсетілген деректерге сай келмесе, пайда мен жалпы шығынның мөлшері оны айқындауға жеткілікті өзге ақпараттарды басшылыққа ала отырып, айқындалуы тиіс. Декларанттың өтініші бойынша кеден органы осы деректерге негізделген деректер мен есептеу үшін пайдаланған осындай өзге ақпараттың көзі туралы декларантты хабардар етеді.

Қаралып отырған тауарларды өткізуге байланысты, тура және жанама шығындар жалпы шығынға кіреді.

62. Қандай да болмасын бір жағдайларда өндіруші түсірген пайдасының шамасы айтарлықтай болмаса, ал жалпы шығын алынған пайда сомасынан асып кетсе, онда оның пайдасы мен жалпы шығынының сомасы, қайткенде де сондай топ пен түрдегі тауарларды сатқан кезде жасалатын сомаға сай келуі мүмкін (мысалы осындай жағдай, тауарды Қазақстан Республикасына алғашқы рет әкелгенде болуы мүмкін, және өндіруші қазақстандық нарықты игеруге байланысты туындаған барынша жалпы шығындардың орнын соның есебінен ішінара толтыру үшін түскен пайданың нөлдік немесе төменгі деңгейін қабылдайды).

Егер сатушы (өндіруші) ерекше коммерциялық жағдайдың салдарынан тауарларды сатқан кезде төмендеген пайда алғанын көрсете алса, онда тапқан пайдасының нақты көрсеткіштері, осындай коммерциялық жағдайдың бар екенін дәлелдеу және оның баға саясаты кәсіпорынның аталған саласында қолданылатын әдеттегі баға саясатына сәйкес келу шартымен назарға алынуы мүмкін (ұқсас жағдай, мысалы мына жағдайда, егер өндірушілер сұранымның аяқ астынан төмендеуінің салдарынан бағаны уақытша төмендетуге мәжбүр болса немесе олар Қазақстан Республикасында шығарылатын тауарлардың санатын толтыру тәртібімен тауарларды сатса және өзінің бәсекеге жарамдылығын сақтап қалу мақсатымен төменгі пайдаға келісетін болса).

63. Сатушы (өндіруші) ұсынған пайда мен жалпы шығынның сомасы туралы мәліметтер Қазақстан Республикасына әкелу үшін экспорттаушы елде шығарылған бағаланатын тауарлар тәрізді сондай топ пен түрдегі тауарларды сатқан кезде болған мәліметтерге сай келмесе, түскен пайда мен жалпы

шығынның сомасы басқа сенімді ақпаратқа негізделеді. Бұл жағдайда декларанттың өтініші бойынша кеден органы осындай ақпарат көзі туралы декларантты хабардар етеді.

7 тарау. 6-әдіс (резервтік)

64. Егер декларант тауардың кедендік құнын 1-5-әдістерін дәйекті түрде қолдану нәтижесінде анықтай алмаса, бағаланатын тауарлардың кедендік құны тауарлардың кедендік бағасының халықаралық принциптеріне сәйкес 1-5-әдістерді неғұрлым икемді қолдану жолымен айқындалады.

65. 6-әдісті пайдаланған кезде 1-5-әдістерді кейбір ауытқулармен қолдануға р ұ қ с а т е т і л е д і :

2-әдіс немесе 3-әдісті пайдаланған кезде ұқсас немесе біртектес тауарларды әкету мерзімі бойынша немесе тауардың шыққан жері бойынша талаптардан орынды ауытқуға рұқсат етіледі;

4-әдісті пайдаланған кезде ішкі нарықта тауарларды сату мерзімі бойынша талаптардан орынды ауытқуға рұқсат етіледі, сондай-ақ олардың қандай күйінде сатылғаны туралы (әкелінгеннен кейін кейбір ұқсатуда болған тауарлардың бірлік бағасын пайдалану мүмкіндігіне рұқсат ету).

66. 6-әдісті пайдаланған кезде дүние жүзілік баға, ішкі нарық бағасы бойынша ақпараттық анықтамаларды пайдалануға рұқсат етіледі; статистикалық деректерді, жалпы жұрт қабылдаған деңгейдегі комиссиялық төлемдерді, шегерімдерді, түскен пайданы, көлікке салынған тарифтар мен өзге мәліметтерді, сондай-ақ тауарлардың тауарлық-құндық сараптамасының деректері пайдалануға рұқсат етіледі. Бұл орайда, коммерциялық деңгейі мен (немесе) бағаланатын тауарлардың саны ескеріліп, деректерді міндетті түрде тиісті түзетулер жүргізіледі.

67. Тауардың кедендік құнын айқындау үшін 6-әдісті пайдаланған кезде кеден органында бар бағалық ақпарат пайдаланылуы мүмкін.

Бағалық ақпаратты Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кіріс министрлігінің Кеден комитеті ЖКД статистикалық деректеріне негізделіп қ ұ р ы л а д ы .

68. 6-әдіс бойынша тауардың кеден құнын айқындау үшін негіз ретінде:
экспортшы елдің ішкі нарығындағы тауардың бағасын;
әкелінетін елден үшінші елге жеткізілетін тауардың бағасы;
Қазақстанда шығарылған тауарларға Қазақстан Республикасының ішкі нарығындағы тауардың бағасы;
тауардың өз бетінше белгіленген немесе дұрыс дәлелденбеген бағасын;
кеден ісі туралы Заңның 132-бабында көзделмеген шығындарды есептеудің

негізінде анықталатын ұқсас немесе біртектес тауарлардың құнын;
ең аз кедендік құнды пайдалануға болмайды.

Тауардың кедендік құнын 6-әдіс бойынша айқындаған кезде кеден мақсаты үшін екі балама құнның ең төменгі құнын пайдалануды көздейтін жүйе негіз ретінде қабылданбайды.

8 тарау. Тауардың шартты бағасы

69. 1-әдісті пайдалану мүмкін болмағанда және 2-6-әдістерге сай, декларант мәлімдеген кедендік құнды нақтылау қажеттігі туындаса, кеден органында бар бағалық ақпараттарды басшылыққа ала отырып, мәлімделген тауарды кеден органында іске асырылған тауарлардың шартты кедендік бағасына сәйкес алады. Бұл орайда, кеден органы кедендік құны, кеден төлемдері мен салықтарын түзету нысанын толтырудың Ережесіне сәйкес кеден құнын түзету (бұдан әрі - КҚТ) ны с а н ы т о л т ы р ы л а д ы .

70. Тауарларды шартты кеден бағасына сәйкес шығару келесі шарттарды о р ы н д а ғ а н к е з д е :

1) кеден төлемдері мен (немесе) салықтары салынатын тауарлар бойынша: декларант мәлімдеген кеден құнына сәйкес кеден төлемдері мен салықтарды есептеу және кеден төлемдерін салу мен кеден төлемдерін қайтару тәртібіне қойылған талаптарға сәйкес тәртіпте оларды төлеу;

кеден органы жүргізген тауарлардың шартты кеден бағасымен және декларанттың мәлімдеген кеден құнының арасындағы айырмашылықтан алынып есептелетін кеден төлемдері мен (немесе) салықтарының төлемінің сомасын қамтамасыз ету. Төлем уәкілетті банкінің кепілдік түрінде немесе Қазақстан Республикасының кеден органының депозитіне салуды қамтамасыз ету түрімен жү р г і з і л е д і ;

2) кеден төлемдері мен (немесе) салықтары салынбайтын тауарлар бойынша - кеден органы белгілеген мерзімде қажет құжаттарды бергені туралы міндеттеме бергенде жү з е г е а с ы р ы л а д ы .

Бұл орайда, кедендік құнды нақтылауды іске асырып жүрген кеден органының лауазымды тұлғасы жүк кеден декларациясына (бұдан әрі - ЖКД) және МКҚ-на тиісті белгілерді қояды.

71. Тиесілі соманы депозитке салу кеден ісінің мәселесі жөніндегі уәкілетті орган белгілеген тәртіпте Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігімен келісімі бойынша іске асырылады.

72. Кеден төлемдері мен салықтарының салынған сомасы кеден органының депозитінде сақтау мерзімі 60 күн болады, төлем құжаттарын растау құжаттары ретінде ұсынған кезде және мәміле шарты бойынша төлем мерзімі 60 күннен

асқан жағдайларды қоспағанда.

Мәлімделген кеден құнын растайтын құжаттарды декларант бергеннен кейін, кеден төлемдері мен салықтарының артық төленген сомасын қайтару (есепке алу) не болмаса КҚТ-1-дің нысанын толтырып төленбеген соманы өндіріп алу іске асырылады.

Белгіленген мерзім өткеннен кейін мәлімделген кедендік құнды растау үшін қажет құжаттарды ұсынбаған кезде, тауардың шартты бағасы қолданылып есептелген кеден төлемдері мен салықтарының сомасын кеден органының лауазымды тұлғасы тауардың кедендік құнына қатысты соңғы шешім болып табылатын КҚТ-1-ді толтыру жолымен бюджеттің кірісіне аударады.

Келісілді	Қазақстан Республикасы
Қазақстан Республикасы	Мемлекеттік кіріс министрлігі
Мемлекеттік кіріс	Кеден комитетінің
Министрі	2001 жылғы 6 ақпандағы
2001 жылғы 5 ақпан	N 42 бұйрығымен бекітілген

Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындаудың дұрыстығына бақылау жасау жөніндегі нұсқаулық 1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындаудың дұрыстығына бақылау жасау жөніндегі нұсқаулық декларант мәлімдеген Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындаудың дұрыстығына бақылау жасау кезінде кеден органдарының лауазымды тұлғаларына пайдалануға арналған.

2. Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындаудың дұрыстығына бақылау жасауды кеден органдары жүзеге асырады және:

1) декларант кеден құнын айқындау әдісінің таңдау және пайдалану дұрыстығын бағалауда;

2) сыртқы сауда мәмілелерінің шарттарына қарай кеден заңдарының талаптарына мәлімделген кеден құнына сәйкестігін тексеруде;

3) оның растауындағы құжаттарда берілген мәліметтердің кеден құнын айқындау кезінде пайдаланылғандармен сенімділігі мен сәйкестігін тексеруде;

4) декларант мәлімдеген кедендік мақсаттарға арналған кеден құнын пайдалану мүмкіндігі туралы шешім қабылдауда;

5) сыртқы экономикалық қызметке қатысушылардың экспорт-импорт операциялары мониторингінде, соның ішінде кеден құны туралы мәліметтер сенімділігіне салыстырмалы күмәннің болуы не болғанына қатысты

қ о р ы т ы н д ы л а н а д ы .

3. Кеден құнын бақылау рәсімі тауарларды шығарудың негіздемесіз бөгелуін жібермеу мақсатымен "Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 216-бабында белгіленген мерзімде жүргізілуі қажет. Кедендік ресімдеу кезеңінде тауарды қабылдау мүмкіндігі болмаған кезде, тауардың кедендік құны туралы шешім Кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындау тәртібі туралы нұсқаулықтың 8-тарауында белгіленген тәртіпте шартты жіберілуі.

2. Әкелінетін тауарлардың мәлімделген кедендік құнын бақылаудың рәсімі

4. Кедендік құнды айқындаудың дұрыстығын бақылауды кедендік ресімдеуді жүзеге асыратын кеден органының лауазымды тұлғасы жүргізеді.

5. Кедендік құнды айқындаудың дұрыстығын бақылауды жүзеге асыру процесінде мынадай мезеттерді ескеру қажет:

1) тауарларды кедендік бағалау қолданылып жүрген заңға қатаң сәйкестікте жүргізілуі қажет. Бұл ретте, тауарлардың кедендік құнының біреуден артығын анықтаған жағдайда (мысалы, ұқсас немесе бір текті тауар бойынша мәміленің шығыс бағаларының бірнеше нұсқаларының, тасымалдауға бірнеше тарифтердің нұсқаларының және басқалардың бар болуының салдары), олардың ішіндегі ең төменгісі п а й д а л а н ы л а д ы ;

2) Кеден ісі туралы заңның 124-бабына сәйкес декларанттың кеден органына берген коммерциялық құпияны құрайтындар немесе құпия болып табылатындар ретінде мәлімделген ақпараты кедендік мақсаттарда ғана пайдаланылуы мүмкін және Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды есептемегенде, декларанттың жазбаша рұқсатынсыз, өзге де мемлекеттік органдарды қоса алғанда, үшінші адамға жария етілуге, берілуге болмайды. Коммерциялық құпияны жария еткені үшін кеден органдарының лауазымды тұлғасы Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарына сәйкес ж а у а п қ а т а р т ы л а д ы .

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген ұқсас немесе бір текті тауар бойынша кеден органының ақпаратын пайдалану тауардың кедендік құнының мөлшеріне тікелей қатысты бөлікте иесізденген түрде ғана рұқсат етіледі (яғни, сатушы, сатып алушы, декларант және мәмілені сәйкестендіруге жол беретін басқа да тұлғалар туралы нұсқаусыз деректер);

3) бағаларды салыстыру үшін бағалы ақпаратты пайдалану әрбір бағалы ақпараттың түрін белгілеумен сәйкес қатаң жүзеге асырылуы қажет;

4) кеден органы әкелінетін тауарлардың құнына талдауды және тауарлардың

нақты түрлері бойынша оның ауытқуын жүзеге асырады. Мұндай талдаудың қорытындысы бойынша осы рыноктың деңгейі және олардың ауытқу ауқымы үшін сипатты нақты қалыптасқандар анықтайды. Мұндай талдаудың деректері әкелінетін тауарлардың кедендік құнын бақылау процесінде пайдаланылуы қажет ;

5) мұндай жағдайда, егер кедендік құнды бақылау процесінде тауарлардың кедендік құнын нақтылау үшін декларанттан қосымша мәліметтер алу қажеттігі анықталса, кеден органы ақпаратты сұрай отырып, қосымша құжатты растауды талап ететіндер жөніндегі мәселелерді айқындау не егер бұл болатын болса, сұралған құжаттардың нақты тізбесін көрсету қажет;

6) КҚД-1 нысанында декларант мәлімдеген деректерге қатысты не қосымша берілген құжаттар сенімділігіне кеден органында күмән болған кезде, бірақ бұл күмәндерді растайтын дәлелденген негіздеме және фактілер болмаған кезде, барлық мәмілеге қатысушылар кеден органының арнайы бақылауына алынуы қажет. Кеден органы олардың экспорт-импорттық операцияларын, соның ішінде баға деңгейін қадағалайды. Растайтын құжаттар болмағанда, әкелінетін тауарлардың құны жүйелі түскеніне және басқа да сол сияқты жағдайларға күдіктенген кезде, кеден органы мұндай қадағалау мен талдау негізінде Кеден ісі туралы заңның 209-бабына сәйкес қаржы және сыртқы экономикалық қызметті тексеруді жүргізуі мүмкін.

6. Мәлімделген кеден құны туралы мәліметтердің сенімділігін тексеруді кеден құнын айқындау кезінде пайдаланылған берілген құжат көрсеткіштерімен сәйкестігін, сондай-ақ пайдаланылған көрсеткіштердің өзара байланысын талдау нысанында кеден органының лауазымды тұлғасы жүзеге асырады.

Декларант пайдаланған берілген құжаттардағы мәліметтер сәйкессіздігі анықталған кезде, кеден органының лауазымды тұлғасы пайдаланылған көрсеткішті көрсететін олардың мейлінше толық және егжей-тегжейлі біреуі мәлімдеген кедендік құнды растайтын құжат ретінде танылу мүмкіндігі туралы мәселе қарайды .

Мәлімделген кеден құнын растау үшін берілген құжаттар хаттамасында оны айқындау кезінде пайдаланылған барлық мәліметтер болуы қажет (сатушы мен сатып алушының деректемелері, сыртқы сауда мәмілелерінің негізгі шарттары - тауарлардың атауы, жеке тауардың бірлігінің бағасы көрсетілген жалпы тауарлар құны, қою шарты, есеп-айырысу тәртібі, жеңілдіктер және өзгелер). Бұл ретте, қажетті мәліметтер қаралатын мәмілеге қатысты әртүрлі құжаттарда болуы мүмкін .

Мысалы, сыртқы сауда келісім-шартында тауарлар тізбесі болмаған кезде, айырмашылығы назарға ілігеді.

Берілген құжаттарда кеден құнын айқындау және мәлімдеу кезінде

пайдаланылған мәліметтер болмаған жағдайда, мұндай құжаттар мәлімделген кеден құнын растайтын құжаттар ретінде қаралмайды. Бұл ретте, келісімде (келісім-шартта немесе кедендік ресімдеу жүргізілетін негіздегі өзгелей құжатта) тауарларды сатушының мөрі болмаса, кедендік құнды растайтын құжаттың келісімін танудан бас тартуға негіз болып табылмайды.

7. 1-әдісті пайдалану мүмкін болмаған және 2-6-әдіске сәйкес декларант мәлімдеген кедендік құнды нақтылауда қажеттілік кезде, тауар шығарылымы кеден органында бар бағалы ақпаратты ескеріп, кеден органы жүзеге асырған тауардың шартты кеден бағалауына сәйкес жүргізіледі.

8. Мәлімделген кедендік құнды растайтын құжаттарды декларанттың беруін бақылауды мынадай мәліметтерді:

Ж К Д н ө м і р і ;
декларант тұлғаның атауы ;
тауардың атауы ;
тауардың коды ;

төлем валютасының коды және ресімдеу күніне шетел валютасының бағамы;
кеден төлемдері және кеден органының депозитке енгізген салықтар сомасы
не уәкілетті банктің қамтамасыз ету кепілдігі, сондай-ақ КТС-1 нөмірі;
кеден төлемдері мен алынған және түпкілікті кедендік бағалау
қорытындысында бюджетке аударылған салықтар сомаларының айырмашылығы,
с о н д а й - а қ К Т С - 1 ;

түпкілікті кедендік бағалау күнін көрсетумен тауарды шартты кедендік құнын бағалауға сәйкес тауарлардың шығарылымы жүзеге асқаны бойынша ЖКД-ның есеп журналын жүргізумен кедендік құн бөлімі (кеден төлемдері б ө л і м і) а й н а л ы с а д ы .

9. Кеден құнын айқындаудың дұрыстығын бақылау процесінде кеден құнын айқындау, бағаланатын тауар бойынша шартты мәмілелерді нақтылау және кеден құнының есеп-айырысуының шығыс базасын мейлінше дұрыс айқындау мақсатымен қажетті ақпарат алмасу мәселелері бойынша декларант пен кеден органы арасында ақыл-кеңес өткізілуі мүмкін.

10. Бағалау әдісін таңдау дұрыстығы бойынша дау туындау, тауарларды кедендік ресімдеуді жүзеге асыратын кеден органының кедендік құнын айқындау жағдайында, қажетті құжаттардың көшірмелерінің қаттамасымен КҚД көшірмесі жоғары тұрған кеден басқармасына (кеденге) шешім қабылдау үшін жіберіледі. Егер жоғары тұрған кеден басқармасында (кеденде) шешім қабылдау және (немесе) декларант пен төменгі сатыдағы кеден органының қолында болмаған қосымша мәліметтерді қолға түсіру мүмкіндігі және (немесе) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік кіріс министрлігі Кеден комитетінің қатысуын талап етуші қаралатын мәмілелердің мән-жайын және жағдайын анықтау

негіздемелері бар қиындықтар пайда болған жағдайда, жоғары тұрған кеден басқармасы (кеден) қажетті тергеу жүргізуде (салық және басқа да мүдделі органдардың өзара іс-әрекетіне сырттай тексеру ұйымдастыруды қоса алғанда) ұйымдастыру-әдістемелік көмек алу үшін, сондай-ақ кеден құнына қатысты даулы мәселелерді қарау және шешім қабылдау үшін Кеден комитетіне жүгінеді.

11. Кеден комитеті тауарлардың кедендік құнына және көрсетілген жоғарғы этаптардан өтпестен бағалау әдісін қолданудың дұрыстығына қатысты кеден органынан даулы мәселелерді қарамайды.

Кедендік құнды бақылау мәселелерін қарау үшін Кеден комитетіне:

Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнының тәртібі, өтініш шарттары және түзету туралы нұсқаулықтың (бұдан әрі - Кеден құнына өтініш тәртібі туралы нұсқаулық) 15-тармағына сәйкес міндетті құжаттардың көшірмелерінің қаттамасы;

Кеден құнына өтініш тәртібі туралы нұсқаулықтың 16-тармағына сәйкес кеден органы сұраған қосымша құжаттардың көшірмесі;

барлық төменгі сатыдағы кеден органдарының кедендік құн бөлімдері (төлем бөлімдері) қарайтын жағдай бойынша қорытындысы (шешімі) жіберілуі қажет.

12. Сыртқы экономикалық қызметке қатысушылардың экспорт-импорт операцияларына арналған есеп қорытындылары және (мониторингті) қадағалауды үлгілік нысаны осы Нұсқаулыққа 1-қосымшада келтірілген Экспорт-импорт операцияларын бақылау карточкасында кеден органы көрсетеді. Кеден органының сыртқы экономикалық қызметке қатысушының теріс пиғылды екеніне күмәнділігін растайтын ақпарат алуы кезінде, Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген кеден заңдарында көзделгенге сәйкес шаралар қолданылады. Бұл ретте, кеден комитетіне осы Нұсқаулықтың 2-қосымшасында белгіленген нысан бойынша мәлімет беріледі.

3. Тауарлардың кедендік құнын бақылау операциясының технологиялық сызбасы

13. Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кедендік құнын айқындаудың дұрыстығын бақылау операциясының дәйектілігі 1-әдіс бойынша кеден құнын айқындау кезінде, 1-кестеде берілген сызба (осы Нұсқаулыққа 3-қосымша) бойынша жүзеге асырылады.

14. Сатушы мен сатып алушы арасында өзара тәуелділік болған кезде, кедендік құн айқындаудың дұрыстығына бақылау 1-сызба бойынша жүзеге асырылады.

15. Тауарларды кедендік бақылау дәйектілігі және кедендік бақылау жүргізудің жалпы рәсімінде кеден құнын бақылаудың орны 2-кестеде келтірілген

(осы Нұсқаулыққа 4-қосымша).

Мұндай жағдайда кеден құнына өтініш және бақылау берілген құжат бойынша осы бағаларды растай және тексеруде, нақты төленген немесе төлеуге тиісті шарттар мен шектеулердің өзара тәуелді әсер етуі бағаға түзету есеп-айырысулар қажеттігі кезінде жүзеге асқанда, сондай-ақ 1-әдісті пайдаланудың дұрыстығын бағалауда оны пайдалануда белгіленген шарттарды орындауға талдау. Мұндай жағдайда А бөліміндегі 12-жиынтық бағанның деректері 23а-жалпы жиынтық бағанында қайталанатын.

Қазақстан Республикасының
кеден аумағына әкелінетін
тауарлардың кедендік құнын
айқындаудың дұрыстығына
бақылау жасау жөніндегі
нұсқаулыққа 1-қосымша
Үлгілік нысан

Экспорт-импорт операцияларды бақылау карточкасы

СЭҚ қатысушы _____
(заңды мәртебі, кәсіпорын, ұйым атауы)

1. Заңды мекен-жайы _____ 5. Басшылар _____

2. Есеп-айырысу шоты: _____ 6. Жарлыққа сәйкес
қызмет сипаты: _____

3. Валюталық шоты: _____

4. Құрылтайшылар және олардың
жарғылық капиталдағы үлесі: _____

7. Есепке қою күні және
негізі: _____

Ә к е л і м н і ң
ү л г і л і к н ы с а н ы

ЖКД !Сату!Қаржылық!Тауар!Жібе!Мәмі!Кеден!Валю!Қою !Бірлік !Кеден
N, ! шы !реттеу !дың !ріле!лелер!дік !та !шар!үшін !орга.
опе.! !үшін !коды !тін !сипа!режим!ның ! ты !баға !нының

ра. ! жауапты !және !елі !тының!нің ! ! !!(қо. !ескер
 ция ! !тұлға, !атауы !-----! !сымша !тпесі
 әді.! !мекен- ! ! коды ! !немесе !мен
 сі. ! !жайы/те.! ! ! !негіз. !шеші
 нің ! !лефоны ! ! ! !демесі !мі
 н ө . ! ! ! ! ! ! !
 мірі ! ! ! ! ! ! ! !

-----
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Ә к е т і л і м н і ң

ү л г і л і к н ы с а н ы

 ЖКД !Са. !Қаржылық!Тауар!Ала. !Мәмі!Кеден!Валю!Қою !Бірлік !Кеден
 N, !тып !реттеу !дың !тын !лелер!дік !та !шар!үшін !орга.
 опе!алу!үшін !коды !елі !сипа!режим!ның ! ты !баға !нының
 ра. !шы !жауапты !және ! !тының!нің ! ! !!(қо. !ескер
 ция ! !тұлға, !атауы !-----! !сымша !тпесі
 әді.! !мекен- ! ! коды ! !немесе !мен сі.
 ! !жайы/те.! ! ! !негіз. !шеші
 нің ! !лефоны ! ! ! !демесі !мі
 н ө . ! ! ! ! ! ! !
 мірі ! ! ! ! ! ! ! !

-----
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Қазақстан

Республикасының

кеден

аумағына

әкелінетін

тауарлардың

кедендік

кұнын

айқындаудың

дұрыстығына

бақылау

жасау

жөніндегі

нұсқаулыққа 2-қосымша

**Кедендік күн бөлімінде (кедендік төлемдер СЭҚ-ке қатысушыларды
 есепке қою туралы**

бойынша мәліметтер

(кеден органының атауы)

№ ЖKD (KQD)	Тауардың коды	Тауардың атауы	Кедендік режимнің коды	Сатып алушы	Сатушы	Есепке қойған күні және негіздемесі
1	2	3	4	5	6	7

Е с к е р т у :

1) осы нысан бойынша мәліметтер әр айдың 1 күнгі жағдай бойынша құрастырылады және 15-күні ҚР КК-не (Кедендік кірістер бас басқармасы, тарифтік реттеу, кедендік құн және тауарлық номенклатура бөлімі) және тиісті кеден басқармасына (кедендік құн бөлімі/кедендік төлемдер бөлімі) жіберіледі;

2) нысанды толтыру кезінде 6-бағанда негіздейтін қабылданған шешімнің нақты деректерін көрсете отырып, кеден органында СЭҚ-ке қатысушыны есепке қою себебін көрсету қажет. СЭҚ-ке қатысушыны нысанға есепке қою себебін егжей-тегжейлі көрсету қажеттігі кезінде, түсіндірме жазба беріледі.

Қ а з а қ с т а н Республикасының
кеден аумағына әкелінетін
тауарлардың кедендік құнын
айқындаудың дұрыстығына
бақылау жасау жөніндегі
нұсқаулыққа 2 - қосымша
1-кесте

Кеден құнын бақылау операциясының тізбектігі

Кеден құнының және операциялардың тізбектігін	Операцияның мазмұны	Ақпа. Нормативтік актілер	Ескерту
	нақ. "Қазақстан және Респуб. кеден құнды қылау жөніндегі	Ақпа. Нормативтік актілер	ратты -----
	тыл. стан және кеден құнын ба.	Ақпа. Нормативтік актілер	ратты -----
	ауға Респуб. кеден құнды қылау жө.	Ақпа. Нормативтік актілер	ратты -----
	арнал. ликасын құнды қылау жө.	Ақпа. Нормативтік актілер	ратты -----
	ған дағы ке түзету ніндегі	Ақпа. Нормативтік актілер	ратты -----

бақылаудың
кезеңдері

құжат. ден ісі тәрті. нұсқаулық
тың туралы" бі,
атауы Қазақс. шарт.
тан Рес. тары
публика. туралы
сының нұсқау.
З а ң ы л ы қ

1	2	3	4	5	6	7	8
							1. Шолып
б а қ ы л а у							
1.	КҚД					2 - қосым.	
	КҚД - ның					шаның	
	барлық					1 - тармағы	
	қ а ж е т т і						
						б а ғ а н д а р ы н	
						т о л т ы р у д ы ң	
						д ұ р ы с т ы ғ ы н	
						т е к с е р у	
1.1	Қажетті	1. КҚД-1-де қойыл.	КҚД-1			2-қосым.	
	деректеме.	ған қол КТ-1 (ЖКД)	10б-баған;			шаның	
	лердің	бланкісіндегі қол.	КД-1			1-тарма.	
	бар-жоғын	ға сәйкес келеті.	54-баған.			ғының	
	тексеру	ніне куәланыңыз.				1-тармақ.	
		2. Сатушы мен де.	КҚД-1	1-баған		шасы	
		кларант туралы		және КД-1			
		КҚД мен КД-1 мә.		2-баған;			
		ліметтерінің		КҚД-1			
		сәйкестігіне көз		2в-баған			
		жеткізіңіз.		және			
						К Д - 1 б а ғ а н .	
1.2	КҚД ба.	1. Әдісті пайдала.				2-қосым.	Кедендік
	ғандарының	ну шарттарына тиіс.				шаның	бақылау.
	толық тол.	ті КҚД бағандары				1 тармағы	дың жал.
	тырылуын	бланкіде толтырыл.					пы рәсі.
	алдын ала	ғандығын қараңыз.					нің,
	тексеру						сондай-
						а қ 2 - к е с .	
						т е д е г і Қ Қ	

а й қ ы н д а у
д ұ р ы с т ы .
ғ ы н т е к .
с е р у к е .
з е ң д е р і

2. Қажетті
1. Кеден өкімінде 20-тармақ
құжаттар. сатып алушының құ.
дың бар-рылтайшы құжаты
жоғын бар ма, нақтылаңыз.
т е к с е р у
  2. Шарттың (келісім Шарт 20-тармақ
-шарттың) КҚД-да КҚД-1
көрсетілген ұқсас 5-баған
деректемелеріне
оның нөмірі мен
күнінің сәйкестігін
қ а р а ң ы з .
  3. КҚД-да Шарт, 20-тармақ
көрсетілген шот- шот-фактура
фактуралардың немесе КҚД-1
шот-проформалардың 4-баған
нөмірі мен күнінің
(инвойс) дұрыстығына
көз жеткізіңіз, оның
шартқа қатысы бар
ма, тексеріңіз.
  4. Жүк құжаттарын Жүк 8, 20-
қараңыз, Қазақстан құжаттары тармақтар
Республикасының (коносамент,
кеден шекарасына СМР және
дейінгі тауарды басқалар),
тасымалдау тәсілін КД-1
нақтылаңыз. 18, 21, 29-
б а ғ а н д а р
  5. КҚД-ның "Қоюдың КҚД-1 8-тармақ
шарты" бағанында 3-баған
географиялық пункті
көрсетілген бе,
т е к с е р і ң і з .

6. Егер мәміле EXW, КҚД 3-баған
FOB, FAS, FSA КД-1
шарттарына жасалса, 20-баған
төлемге шот, ал CFR
және CPT шарттары
үшін тек сақтандыру
бар ма, нақтылаңыз.

II. Кедендік құнды айқындау дұрыстығын тексеру

1. 1-әдісті қолдану мүмкіндігін тексеру
- 1.1 Өткен кезеңде түскен 1. Кедендік режим Шарт, КД-1
мәлімделген 1-баған,
мәміленің сипатын 24-баған
құжаттарды нақтылаңыз.
ж а л п ы
т е к с е р у
2. КҚД-1 және КД-1 КД-1 7-баған 20-тармақ
н ө м і р л е р і н і ң
с ә й к е с т і г і н е б а р л ы қ
қ а ж е т т і қ ұ ж а т т а р д ы ң
К Д - 1 х а т т а у д а б а р -
ж о ғ ы н а к ө з
ж е т к і з і ң і з .
- 1.2 1-әдісті 1. Мәміле Шарт, 9-тармақ
қолдануға халықаралық, яғни шот-фактура
арналған Қ а з а қ с т а н
қажетті Республикасына әкелу
шарттарды үшін экспортқа сату
қадағалау. болып табыла ма,
ды тексеру тексеріңіз.
2. Егер бұл баспа- Шарт,
бас болса, онда шот-проформа,
ауыстырылатын айырықшалығы.
т а у а р л а р д ы ң қ ұ н ы
к ө р с е т і л е м е .
3. Шарт біржолғы Шарт, КД-1 Егер бір
қоюды немесе реттік
бірнеше қоюды болмаса,
көздей ме, келісім- осы мә.

шарттың жалпы құны
қандай, нақтылаңыз.

мілені
есепке

а л ы ң ы з .

4. Сатушы мен сатып КҚД-1 128- 1-сызба 1-әдісті
алушы өзара 7а-баған, баптың қолдану
бағынысты тұлғалар Құрылтайшы 6-бөлі. шарттары
болып табылмай ма, құжаттар гiнiң бойынша
көз жеткізіңіз. (құрылтай. 4)тар. мәміле
шылар құрамы мақшасы бағасына
және олардың әсер
БК-ның етпейтін
жарғылық өзара
капиталындағы бағыныс.
үлесі) тылық
ж і б е р і .
л е д і .

О н д а К Қ Д
7 б - б а ғ а .
н ы н д а
" Ж о қ "
к ө р с е .
т і л е д і .
(М ұ н д а й
ж а ғ д а й .
д а ,
а л д а ғ ы
к ү н і
б о л а т ы н
ә р е к е т .
т е р 2 -
б ө л і к т е
к ө р с е .
т і л д і) .

5. Сатып алушының КҚД-1 128-баптың Егер 8а-
әкелгеннен кейін 8а-баған, 6-бөлігінің бағанда
тауарды иелену Шарт 1) тармақ. "Иә"
немесе пайдалануына шасы көрсе.
қатысты құқығын тілсе,
шектеу "Кедендік шектеу

тариф туралы" Заңда
көзделген шарттың
шарттары бойынша
жүзеге асырыла ма,
бекітіңіз.

сипаты
мен
оларды
1-әдіс
шеңбе.
р і н д е
қ а л у ғ а
ш а р т
р е т і н д е

қарау
м ү м к і н .
шілігін
н а қ т ы л а .

6. Аудару мүмкін емес мәміле бағасына әсер ететін қандай-да шарттардан (немесе қызмет көрсетуден) сатып алу-сату мәмілесіне немесе тауардың бағасына қатысты ма, анықтаңыз.

ң ы з .
КҚД-1 128-баптың 2-тар. Егер 8
8б-баған, 6-бөлігінің мақтың бағанда
Шарт 2) тармақ. 2-тар. "Иә"
шасы мақша. көрсе.
сы тілсе,
9-тар. онда
мақ шарттың
сипатын
анықта.
ңыз және
оларды
қ ұ ж а т т а р
н е г і з і н .
д е с а н .
д ы қ
а й қ ы н д а у
ж ә н е К Қ Д
1 1 б -
т а р м а ғ ы н .
д а е с е п к е
а л у м ү м .
к і н д і г і н
н а қ т ы л а .
ң ы з .

7. Сатып алушының

21-тармақ 2-тар.

сатушыға оның мақтың
үлесіне үшінші 2-тар.
тұлғаға төлемді мақшасы,
көздейтін мәмілелер 9-тармақ

шеңберінде негізгі
шартқа қосымша да
басқа да келісімдер
болды ма, нақтылаңыз.

7.1. Лицензиялық КҚД-1 21-тармақ
төлемдер немесе 9-баған,
авторлық құқық қосымша
жөнінде төлемдер келісім.
көзделді ме. дер,

есептер

7.2. Комиссиялық КҚД-1 21-тармақ
(сатушының 13а-баған,
мүддесінде мәміле Жекелеген
жасау кезінде шарттар,
қолданылған есептер

делдалдық
қызметіне төлем)
және өзге де
делдалдық сыйақылар
төлеу бойынша
шығыстар болды ма.

7.3. Бағаланған КҚД-1 21-тармақ
тауарды сатқаннан 9-баған,
кейінгі пайданың Шарт
бөлігін сатып
алушыдан сатушыға
түсім келісім -
шарты бойынша
тексеріңіз.

7.4. Сатушыға КҚД-1 128-бап. 21-тармақ
тауарлар мен қызмет 14 (а, б, тың 3-
көрсетулерді ақысыз в, г) бөлігінің
немесе төмендетілген бағандар, 3)
бағада (тікелей негізгі тармақшасы
немесе жанама) қою шарт,

көзделген бе. басқа да
құжаттар
7.5. Келісім-шартта Шарт, 21-тармақ
бағаланатын басқа да
тауардың жарнама құжаттар

шарты айтылған ба,
тексеріңіз. Егер
жарнама сатушының
есебінен жүзеге
асса, ол үшін есеп
айырысу тәртібі,
соның ішінде осы
себеп бойынша
болмады ма,
анықтаңыз.

8. Кедендік құнды Шарт, есеп, 128-бап.
айқындау үшін төлем тың б-
декларант құжаттары бөлігінің
пайдаланған барлық және 3)
деректер құжатты басқалар тармақшасы
расталған ба,

анықтаңыз.

2. Декларант жүргізген есеп
айырысулар дұрыстығын тексеру

2.1 Нақты 1. Әкелінетін тауар Шот- 10-тар. 2-тар
төленген үшін төлем) фактура, мақтың мақтың
немесе бөлшектерін төлем 1-тар. 2-тар.
төлеуге тексеріңіз: төленген құжаттары мақшасы мақшасы
тиісті немесе төлеуге 9-тармақ

бағаларды
анықтау
(КҚС А -
бөлімі)

тиісті сома көлемі,
күні, төлемді,
есеп айырысу
тәсілін, шартта

көзделген
шеггерілім және
оларды кедендік
бағалау кезінде
есепке алу
мүмкіндігі.

	2. Шегерілім есебімен мәмілелердің бағаларының (егер олар көзделген болса) есеп айырысуы орындалды ма, тексеріңіз.	КҚД-1 11а-баған, Шарт ("Төлем олар көзделген болса) есеп айырысуы орындалды ма, тексеріңіз.	10-тар. мақтың 1-тармақ. шасы шарты" бөлімі), шот-фактура
	3. Валюта бағамын дұрыс пайдаланған және 11а-бағанда көрсетілген	КҚД-1 11а-баған КД-1 22-баған. шетелдік валютадағы сомаға соммен қайта есеп айырысу жүргізілген бе.	
	4. А-баған бойынша соммен жиынтық	КҚД-1 12-баған сома дұрыс көрсетілген бе, тексеріңіз.	
2.2 Шот-фактураға қосылмаған нақты бағаға қосымшаны тексеру (Б-бөлім)	1. Бағаланатын тауарға жататын барлық есеп кедендік құнды (комиссиялық, брокерлік қызмет көрсетулер) айқындау кезінде ескерілді ме, анықтаңыз.	КҚД-1 13-баған, шарт, шот-фактура, есеп	21-тармақ 19-баптың 1-тарма. ғында көрсе. тілген. дерді, егер олар шот-фак. тураға енгізіл. м е г е н ж а ғ д а й д а ғ а н а т о . л ы қ т ы р у м і н д е т т і .
	2. Контейнерлер (тара) мен тауарды орауға шыққан	Шарт, шот-фактура,	

- шығыстар шот- КҚД-1
фактураға қосылған 13б-баған
ба, нақтылаңыз.
3. КҚД-1 КД-1 Шарт, 21-тармақ
деректерінің шот-
сәйкестігін, және фактура,
коммерциялық КҚД-1
құжаттарды (қою 3-баған
шарты бойынша КД-1
шарт, есеп) 20-баған
тексеріңіз.
4. Кедендік құнға КҚД-1 8-тармақ,
декларант енгізген 3, 17- 20-тармақ,
көлік шығыны қай бағандар 21-тармақ
жерге дейін ЖҚД-1
есептелген, 18, 21,
нақтылаңыз. 29-
бағандар,
көлік
құжаттары
5. Қазақстан КҚД-1 8-тармақ,5-қосым.
Республикасының 17-баған 20-тармақ, ша
аумағындағы 21-тармақ
әкелінетін жеріне
дейін (тасымалдау,
жеткізілу және
бағаланатын
тауарды сақтандыру
құны) тауарды
жеткізу бойынша
шығындар, егер
олар шот-фактураға
(ЕХW, FSA, FAS,
FOB қою шарттарын
пайдаланған
жағдайда)
қосылмаса, КҚД-1
17-бағанда дұрыс
ескерілді ме және

к ө р с е т і л д і м е .

6. Б-бөлімде (ол КҚД-1
толтырылған 13-17-
жағдайларда ғана) бағандар,
теңгеде шетелдік Г-бөлім
валютамен қайта
есеп айырысу
дұрыс жүзеге
асырылған ба,
валюта кодын
нақтылаңыз және
тексеріңіз .

7. КҚД-1 бірнеше КД-1 17в-баған
атаулы тауарлармен 5-баған бойынша -
толтырылған КҚД-1 12-бағанда
жағдайларда ғана 14, 17- көрсетіл.
Б-бөлімде бағандар ген құнға
бағандар бойынша тең;
шығыстар тең 17а, б-
бөлінді ме, бағандары
тексеріңіз. бойынша

тауарлар .
дың құнына
тең .

2.3 Декларант 1. Монтаж, алым,
жүргізген жабдықтарды
шегерім. реттеу бойынша
дердің немесе әкелімнен
негізді. кейінгі техникалық
лігін көмек көрсету
тексеру бойынша шығыстар
(В-бөлім) (немесе жекелеген
шот) шот-фактурада
бөлек көрсетілген
бе, нақтылаңыз.

21-тармақ Қазақстан
Республи.
касының
кеден
аумағына
тауар әке.
лінгеннен
кейін
әкелінген
шығыстар.
дың нақты
бағалары .
нан есеп .
темеген
жағдайлар .

д а
В - б ө л і м д е
ш е г е р і м
к ө р с е т і .
л у і м ү м к і н
(І ш к і
к ө л і к
ш ы ғ ы с т а .
р ы н ,
и м п о р т
б а ж д а р ы н
ж ә н е ө з г е
д е к е д е н .
д і к
т ө л е м д е р д і
м о н т а ж д а у)

2. Осы мәміленің КҚЖ-1 21-тармақ 5-
қою шартын ескере 20-баған қосым.
отырып, жеткізілетін Шарт, ша
жеріне дейін фрахт
әкелінгеннен кейін есебінен
тауар жеткізу жүк
бойынша шығыстар құжаттары,
мәмілесінің көлік
бағасынан алып шығыста.
тастау құқыққа рына есеп
сәйкес пе, егер айырысу
иә, онда олар тиісті
құжаттармен расталған
ба, анықтаңыз.

3. Кеден төлемдері КҚД-1 21-тармақ 5-қо.
және тауардың 21-баған, сымша
импорты және Шарт
(немесе) сатылуы
кезінде төленетін
салықтардың
бағалары
мәмілелерінен алып
тастау.

- 2.4 Жиынтық сомамен есеп айырысудың дұрыстығын тексеру
1. 12бағ.+18бағ.- 22бағ. сөзбасына сәйкес 23а-бағанның әр бағамы бойынша жиынтық соманы айқындау дұрыстығын, сондай-ақ 23б-бағам бойынша валютаны қайта есептеу жүргізу сенімді ме, тексеріңіз.
- КҚД-1 12, 18, 22, 23а, б-бағандар, КҚД-1 22, 23-бағандар
2. КД-1 және КҚД-1-де КҚД-1 мәлімделген кедендік құн туралы деректер сәйкес келе ме,
- КҚД-1 23-баған, КД-1 47-баған

анықтаңыз.

3. Декларант мәлімдеген кеден құнын растау
1. Декларант кедендік "Кеден құнды дұрыс айқындаған жағдайда, КҚД-1-дің әр бағаны данасында (негізгі және қосымша беттерге) "Кеден белгілеу үшін" бағанына "КҚ қабылданды" деп жазыңыз, қолыңызды, жеке нөмірлік мөр қойыңыз және күнін
- 26-тармақ белгілеу үшін" бағаны

жазыңыз.

4. Кедендік ресімдеу барысында кеден құнын ресімдеу
- 4.1 Тауарлар. 1. "Кеденнің дың кеден белгілеулері" құнының көрсетілген КҚС мөлшеріне нысандары әсер ететін
- 10-тар. мақтың 1-тар. мақшасы айналысына қайта есеп айырысу техникалық жасаңыз.

с и п а т т а ғ ы
қ а т е н і   т а б у
к е з і н д е
к е д е н
қ ұ н ы н
т ү з е т у

2. Декларантқа
КҚД-на түзету
енгізуді (ЖКД-на
енгізусіз)
ұсыныңыз.
Барлық түзетулер
қателіктерді сызу
мен басылған және
жазылған
мәліметтерді қосу
жолымен
жүргізілуі қажет.

30-тармақ Осы түрде
мынадай
қателік
болуы
мүмкін:
Дұрыс жа.
салмаған
арифмети.
калық
есеп ай.
ырысулар;
Заңға (19
- б а п)
с ә й к е с
келмеген
есептеуге
дейінгі
ж ә н е /
н е м е с е
негізсіз
шегерім.
д е р
2.9-тармақ

3. Тексеру және
қателерді түзету

кезінде КҚД-1 мен
КД-1-дің тиісті
бағандарына "КҚ
қабылданды"
деген белгі
ж а с а ң ы з .

4. Декларантқа
алынған деректер
негізінде КТС-1

және КТС - 2
нысанын толтыруды
ұсыныңыз.

5. Түзетулер саны
көп болған кезде
декларантқа КҚД-1
жаңа бланкісін
толтыруды ұсыныңыз.

6. КТС - 1 және
КТС - 2 нысандарының
дұрыс толтырылуын
тексеріңіз, оны
КҚД - мен бірге
ЖКД - на қосыңыз
және тиісті
лауазымды тұлғаға
түпкілікті шешім
қабылдау үшін
беріңіз.

4.2 Бағаға
және

1. Декларантқа
КҚ неліктен
құжатты
растал.
маған
декларант
жүргізген
нақтылауды
талап
ететін

3-тармақ,
21-тармақ
қабылданбай
қалғаны жөнінде
себебін және
қандай құжаттар
және берілуге
тиіс қосымша
мәліметтерді
хабарлаңыз.

бағадан
шығатын
шегерімге
шегерілм
қолданылған
жағдайларда
кеден
құнын
түзету

2. Декларант КҚД - 1

Заңда көзделген 12-бағ.
қай нұсқа бойынша +18-бағ.
пайдалануға тауар -19/20-
алғысы келді, бағ.

нақтылаңыз және
оған тиісті
өтінішпен кеден
органының
бастығының атына
жазбаша өтінім
толтыруды ұсыныңыз.

3. "Кеден
белгілеулері"
көрсетілген КҚС
нысандары
айналысына
шегерілім және
шегерімдер
есебінсіз КК
есептеп, шартты
кеден бағасын
жүргізіңіз.

4. Декларантқа
шартты кедендік
бағалау
қорытындысында
алынған КҚ
негізінде кеден
төлемдері мен
салықтармен есеп
айырысумен КТС-1
нысанын толтыруды
ұсыныңыз.

5. Декларант
пайдалануға
тауарды беру
нысанына "Кеденнің
белгілеулері"
үшін бағанында

бағынысты _ _ _
немесе _ _ _ _ _
тармақтарына
сәйкес КҚД - 1
жазбасын жасаңыз.

6. Берілген құжаттар,
өтініштер және
КТС - 1, оларды жүк
кеден декларациясына
КҚД - 1 - мен бірге
қосымшаның дұрыс
толтырылуын
тексеріңіз және
тиісті декларантқа
декларант
пайдалануға тауар
беру нысаны
бойынша түпкілікті
шешім қабылдау
үшін тиісті
лауазымды тұлғаға
беріңіз.

7. Егер декларант
белгіленген
мерзімдерде
кедендік ресімдеуге
құжаттар беру
кезінде мәлімдеген
кеден құнын
растайтын
құжаттарды берсе,
КҚД - 1 "КҚ
қабылданды" деген
жерге белгі
жасаңыз, күнін,
қол қойыңыз
және мөр басыңыз.

8. Басқа да
құжаттармен бірге

К Қ Д - 1 - д і к е д е н
қ ұ н ы н т ү з е т к е н
қ а ғ а з д ы ң к ү ш і н
ж о ю т у р а л ы
м ә с е л е н і ш е ш у
ж ә н е к е д е н
т ө л е м д е р і м е н
с а л ы қ т а р б о ы ы н ш а
е с е п а ы ы р ы с у
м ә с е л е с і н р е т к е
к е л т і р у ү ш і н
т и і с т і л а у а з ы м д ы
т ұ л ғ а ғ а б е р і ң і з .

4.3 Қазақстан. 1. Декларантқа
ның кеден түзетуді талап
шекарасына ететін олар
дейін мәлімдеген кеден
тауарды құны бойынша
жеткізу себептерді
бойынша хабарлаңыз,
кеден Қазақстанның
құнына кеден аумағындағы
шығыстар әкелінетін жеріне
қосылмаған дейін тауарды
жағдайда жеткізумен
түзету байланысты
(Б-бөлім, шығыстарды
17-баған). растайтын
құжаттарды беруді
ұсыныңыз.

5-қо. EXW, FOB,
сымша FAS, FSA,
DAF-
(экспорт
елінің
шекарасы)
шарттарын.
да тауар
берілген.
де, сон.
дай-ақ өзі
әкету деп
аталатын
жағдайлар.
да, тепе-
тең жағдай
болуы
мүмкін.
(CIF - шет
мемлекет
порты,
мысалы
CIF - Одесса,
CIF - Таллин)
3-тармақ

2. Кеден құнын

түпкілікті

айқындауға дейін
пайдалануға
декларант тауар
алуды ойлай ма
және қандай
нысанда, егер иә,
онда оған тиісті
жазбаша
өтінішімен кеден
органының
бастығына жолығуды
ұсынныңыз.

3. Кеден органында
ақпарат бар болуы
негізінде
мәлімделген кеден
құнына есептелген
көліктік
шығыстарды қосып,
шартты кеден
бағасын жүргізіңіз.

Қолданылып
жүрген та.
рифтері ту
ралы ақпа.
ратты экс.
педиторлық
көліктік
фирмалардан
алуға
болады.

4. Декларантқа

3-тармақ
кеден құнын түзету
нысанын толтыруды
ұсынныңыз (шартты
кедендік бағалау
негізіндегі КТС-1
нысаны).

5. "Кеден белгілеу
үшін" бағанда

2.10-тар.
мақ

Кеден құнын
мәлімдеу туралы
нұсқаулықтың
2.10-тармағына
сәйкес кеден құнын
түзету туралы
шешімді жазыңыз.

6. Декларанттан

жазбаша өтініш және толтырылған КТС-1 алғаннан кейін КТС-1-дегі кеден құнына тиісті мәліметті тексеріңіз және оны КҚД-1-ге, жүк кеден декларациясына декларанттың өтінішімен қосып тауардың шығуы туралы түпкілікті шешім қабылдау үшін тиісті лауазымды тұлғаға жіберіңіз.

7. Декларант фрахт құнын растайтын құжаттарды тапсырғаннан кейін оған КҚД-1 тиісті бағандарына толықтырулар мен түзетулер енгізуді ұсыныңыз.

8. Декларант жасаған есеп айырысулар дұрыс па, тексеріңіз, КҚД-1-де және КК-1-де (барлық даналарына) "КҚД қабылданды" белгісін қойыңыз.

9. Декларант кеден құнын түпкілікті айқындау негізінде (қажеттілік

жағдайында) КТС - 1
нысанын толтырумен
кедендік төлемдер
және салықтарға
түзетуді жүргізеді.
10. КҚД - 1 мен
түзету нысанын
қайтару туралы
немесе кедендік
төлемдер өндіріп
алғанға дейінгі
шешім қабылдау
үшін тиісті
лауазымды тұлғаға
жіберіңіз.

Қазақстан Республикасының
кеден аумағына әкелінетін
тауарлардың кедендік құнын
айқындаудың дұрыстығына
бақылау жасау жөніндегі
Нұсқаулыққа 4-қосымша
1 - с ы з б а

**Сатушы мен сатып алушының арасындағы өзара тәуелді болған
Жағдайда кеден құнын бақылаудың тізбектілігі**

Ескерту. Кестені қағаз мәтіннен қараңыз .

Қазақстан Республикасының
кеден аумағына әкелінетін
тауарлардың кедендік құнын
айқындаудың дұрыстығына
бақылау жасау жөніндегі
Нұсқаулыққа 5-қосымша

Тауарларды кедендік бақылаудың тізбектілігі

Тауарларды кедендік бақылаудың
тізбектігі

! Кедендік бақылау
! операциясының мазмұны

I. ЖКД (КҚД) форматты-логикалық
бақылау және тарифтік емес
реттеудің шараларын бақылау

1. ЖКД (КҚД) бағанының толтырыл-
уын және тауарларды кедендік
бақылау үшін қажетті құжаттар-
дың бар-жоғын тексеру.
2. Кедендік ресімдеуге ЖКД(КҚД)
қабылдау (ЖКД мен КҚД қабылдау,
оларға тиісті нөмір беру).
3. Тарифтік емес реттеу
шараларын бақылау.

II. Тауарлардың кедендік құнын
айқындау дұрыстығын тексеру

- I. Шолып бақылау (тауарларды
кедендік бақылаудың жалпы
рәсімі шеңберінде):
  1. КҚД-ның барлық қажетті бағанын
толтыру дұрыстығын тексеру, олардың
ЖКД бар ақпарат мәліметтерінде
атағандарға сәйкестігі.
  2. Кедендік құнды бақылау үшін
қажетті құжаттардың бар-жоғын
т е к с е р у .
- II. Тауарлардың кедендік құнын
айқындау дұрыстығын тексеру
(мәлімделген кедендік бағалау
әдісін пайдалану үшін
шарттарды жалпы бақылау
рәсімінің 2-кезеңі шеңберінде):
  1. Тауарлардың кедендік құнын
бақылау әдісін таңдау дұрысты-
ғын бақылау (яғни, мәлімделген
кедендік бағалау әдісін пайдала-
ну үшін қажетті шарттардың
бар-жоғын тексеру).
  2. Кедендік құнды бақылау
кезінде декларант жүргізген
есеп айырысулардың дұрыстығын

тексеру (яғни, шегерілім, толықтырулар және шегерімдер негіздемелерін тексеру).
3. Декларант мәлімдеген кедендік құнды растау.

III. Валюталық бақылау

1. Банктік мекемелермен шетел валютасындағы операциялардың құқыққа сәйкестігін бақылау.
2. Валюталық заңдарды сақтауды
б а қ ы л а у .

IV. Кедендік төлемдерді бақылау

1. Кедендік төлемдердің есептелу дұрыстығын бақылаудың, пұрсаттылықтар берудің құқыққа с ә й к е с т і г і .
2. Төлемдердің түсімін бақылау.

V. Статистикалық бақылау

VI. Тауарларды тексермелеу

Келісілді
Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік кіріс министрі
2001 ж. 5 ақпан

Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік кіріс министрлігі
Кеден комитетінің
2001 ж. 6 ақпандағы

№ 42 бұйрығымен бекітілген

Өтініштің тәртібі, шарттары және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын түзету туралы

Нұсқаулық 1. Жалпы ережелер

1. Өтініштің тәртібі, шарттары және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын түзету туралы Нұсқаулықты (бұдан әрі - Нұсқаулық), әкелінетін тауарларды жалпы белгіленген тәртіпте декларациялайтын тұлғалар қолдануға міндетті.

2. Н ұ с қ а у л ы қ :

әкелінетін тауарлардың кеден құнын хабарлау кезінде - декларанттар;
декларант айтқан әкелінетін тауарлардың кеден құнын бақылау кезінде -
к е д е н о р г а н д а р ы ;

кедендік төлемдермен салықтардың кеден құнын түзету кезінде пайдалану
ү ш і н а р н а л ғ а н .

3. "Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы" Қазақстан
Республикасының Заңына (бұдан әрі - кеден ісі туралы Заң) сәйкес айқындалған
әкелінетін тауарлардың кеден құнын осы Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен
д е к л а р а н т б е р е д і .

Әкелінетін тауарлардың кедендік ресімдеуін жүргізуші Кеден органы кеден
құнын айқындаудың декларант таңдап алған әдісін таңдау мен қолданудың
дұрыстығын, сондай-ақ декларант берген құжаттардың (міндетті және қосымша)
толықтығын (жиынтығын) және олардың белгіленген талаптарға сәйкестігін қоса
алғанда, декларанттың кеден құнын айқындаудың және хабарлаудың
дұрыстығына бақылау жасауды жүзеге асырады.

Кеден құнының декларациясы

4. Әкелінетін тауарлардың кеден құнын хабарлау үшін кеден құнын
декларациялаудың мынадай нысандары қолданылады: КҚД-1 және КҚД-2 (1
қосымша). Кеден құны декларацияларын толтыру тәртібі (бұдан әрі - КҚД)
Кеден құны ережесі декларациясы толтыру қосымшасында келтірілген.

5. КҚД-1 нысаны "әкелінетін тауарлармен мәмілелер бағасы жөніндегі әдіс" 1
әдісі бойынша айқындалатын кеден құнын хабарлау кезінде пайдалану үшін
а р н а л ғ а н .

6. КҚД-1 нысаны 2-6 әдістерінің бірі бойынша кеден құнын айқындау кезінде
п а й д а л а н у ү ш і н а р н а л ғ а н .

7. Егер, кедендік ресімдеу және декларанттың кеден органына берген КҚД
тексеру процесінде кеден құнын айқындаудың қандайда болмасын дәлсіздіктері
және қателері анықталса, онда КҚД-ғы және жүк кеден декларациясындағы (
бұдан әрі - ЖКД) барлық түзетулер осы Нұсқаулықтың 23-25-тармақтарында
айқындалған тәртіпке сәйкес енгізіледі.

8. КҚД тексеруді және ресімдеуді жүзеге асырушы кеден органының
лауазымды тұлғасы өзінің жеке бастамасы, тапсырмасы немесе декларанттың
өтініші бойынша декларант толтыратын бағанға хабарланатын кеден құны
туралы қандай да болмасын мәліметтер жазуға немесе осы бағандарға өзгертулер
, толықтырулар және түзетулер енгізуге құқығы жоқ.

2. Әкелінетін тауарлардың кеден құнын хабарлаудың рәсімі

9. Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын белгіленген КҚД-1 немесе КҚД-2 нысандары бойынша декларант кеден органына хабарлайды (декларациялайды).

10. КҚД осы Нұсқаулықтың 15-тармағымен көзделген жағдайлардан басқа, кеден баждары, акциздері және ҚҚС салынатын әкелінетін тауарларға сәйкес сол кеден режимдерінде хабарланған кезде Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін барлық тауарларға толтырылады.

11. Егер, әкелінетін тауарлар партиясының кеден құны бір шарт шегіндегі көп жолғы жеткізілімдерді, сондай-ақ әртүрлі шарттар бойынша сол алушының мекен-жайына бір жіберушінің сол тауарды қайталап жіберуінен басқа, 5000 (бес мың) АҚШ долларына тең болатын сомадан аспаса:

жеке тұлғалар жалпы белгіленген тәртіппен декларацияланатын тауарларды әкелген кезде;

әкелінетін тауарларға кеден баждары мен салықтар салуға жатпайтын кеден режимдері хабарланған кезде КҚД толтырылмайды.

Көрсетілген жағдайларда кеден құны ЖКД-ға хабарланады.

12. КҚД кеден құжаты болып табылады.

Аталған КҚД-да және кедендік құнның расталуына берілген құжаттардағы барлық мәліметтер үшін декларант Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауапкершілікте болады.

13. КҚД ЖКД-мен және кеден мақсаттары үшін басқа да қажетті құжаттармен кеден заңдарына сәйкес белгіленген тәртіпте бір уақытта беріледі.

14. Декларант (сатып алушы) кеден ісі туралы Заңның XV тарауына сәйкес тауардың кеден құнына қатысты кеден органы қабылдаған шешімге шағым беруге құқылы.

15. Егер, олар бұрын берілмеген болса, КҚД-дан басқа, кеден құны бойынша берілген мәліметтерді растау үшін декларант мынадай құжаттарды беруі керек:

тауарларды өткізуші тұлғаның құрылтайшы құжаттары;

шарт (келісім-шарт) және олардың қосымша келісімдері (егер олар көзделсе);

тауардың құнын растайтын шот-фактура (инвойс) немесе проформа-шот (алдын-ала төлеуді немесе кезең бойынша жіберуді көздейтін сату-сатып алу мәмілелері үшін), сондай-ақ мәміле бойынша төлеу шарттарына қарай төлем құжаттары;

егер, олар жеткізілу шарттарына қарай болса, көлік және сақтандыру құжаттары;

егер, көлік шығындары шот-фактураға қосылмаған жағдайларда,

тасымалдағаны үшін шот немесе көлік шығындары туралы ресми расталған а н ы қ т а м а ;

жіберілетін елдің кеден декларациясы (егер ондайлар болса).

16. Егер, хабарланған кеден құнын растау үшін осы Нұсқаулықтың, 15-тармағында көрсетілген құжаттар жеткіліксіз болған жағдайда, декларант ол үшін мынадай қажетті қосымша құжаттар бере алады:

мәмілеге қатысы бар үшінші тұлғаның келісім-шарты;
үшінші тұлғаның сатушының пайдасына төлеген төлемінің шоты;
бағаланатын тауар мәмілесіне қатысы бар комиссиялық, делдалдық қызмет көрсеткені үшін шот;

тауар құнын растайтын бухгалтерлік құжаттардың жазбалары;
лицензиялық және авторлық келісімдер;

қойма түбіршектері;

жеткізілімге тапсырыстар;

даярлаушы-фирма бағаларының (прайслистер) каталогтары, ерекшеліктері, преysкуранттары;

бағаланатын тауарға даярлаушы-фирмалардың калькуляциясы (егер фирма оны қазақстандық сатып алушыға беруге келіссе);

КҚД-ға хабарланған мәліметтерді растау үшін пайдаланылуы мүмкін басқа да құжаттар .

17. Декларант кеден белгілері үшін арналған бағандардан басқа КҚД (КҚД-1 немесе КҚД-2) барлық бағандарын толтыру жөніндегі Ережелерге сәйкес дербес толтырады.

3. Кеден құнын түзету

18. Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарларға қатысты кеден құнын, кеден төлемдерін және салықтарын түзету мынадай жағдайларда жүзеге асырылуы мүмкін, егер:

1) кеден құнын кедендік ресімдеу және бақылау барысында: осы Нұсқаулықтың 19-тармағына белгіленген жағдайлардан басқа, берілген және расталған құжаттардағы декларант хабарлаған кеден құнының әдісі, көлемі және (немесе) құрылымы сәйкес еместігі анықталса;

КҚД-1 немесе КҚД-2 нысандарында хабарланған кеден құнының көлеміне әсер еткен техникалық қателер анықталса;

Заңның 125-бабына сәйкес тауарларды декларанттың пайдалануына беру мақсаттарында кеден құнын шартты қолдану қажеттілігі анықталса;

2) тауар еркін айналым, соның ішінде кеден бағасын шартты қолдану үшін шығарылғаннан кейін:

тауардың кеден құнын декларант берген қосымша ақпараттар негізінде соңғы рет айқындау кезінде, болмаса, тауарды кеден органы жүзеге асырған кедендік бағалау қабылданған кезде (мысалы, декларант қажетті ақпаратты белгіленген мерзімде бермеген жағдайда);

кеден құнының көлеміне және (немесе) құрылымына әсер еткен тауарларды декларациялау кезінде орын алған техникалық қателер анықталса;

келесі тексеру барысында анықталған (кеден органында сақталған құжаттар пакетін келесі бақылау кезіндегідей, СЭҚ қатысушылардың қызметіне қаржы-шаруашылық тексеру жүргізу кезінде), дұрыс емес декларациялар анықталса;

Сыртқы сауда келісім-шарты (келісімі) шарттарының саны және (немесе) сапасы бойынша әкелінген тауарлардың ауытқуларына байланысты, КҚД қабылдау күні орын алған нақты тауарлар құнының хабарланған кеден құнына сәйкессіздігі анықталса. Түзету осы Нұсқаулықпен белгіленген тәртіпке сәйкес декларанттың өтініші бойынша жүргізіледі.

Тауардың санының және (немесе) сапасының сәйкес еместігін растаушы болып табылатын құжаттар:

1) кеден төлемдері мен салықтары салынбайтын, - сатушымен (жеткізушімен) келісілген (сатушы (жеткізуші) өкілінің қатысуымен саны және сапасы бойынша қабылдау актісі) тілек тауарлары бойынша;

2) тәуелсіз сараптаманың қорытындысы (актісі) - қалған тауарлар бойынша.

19. Декларант хабарлаған құнның шот-фактурада көрсетілген көлемге сәйкес келмеуі егер, хабарланған құн тауарлардың бүліну (жоғалу) фактілерін растайтын мынадай құжаттарды кеден органына берген жағдай кезінде, кеден құны хабарланатын сәтке дейін анықталған жоғалу немесе бүліну мөлшеріне сәйкес көлемнің фактурасынан айырмашылығы болған жағдайда, кеден құны түзетілуге келмейді:

1) егер, әкелінетін тауарларға кеден төлемдері мен салықтар салынған жағдайдағы тәуелсіз сараптаманың қорытындысы немесе актісі;

2) тауардың жоғалуы немесе бүлінуі жөніндегі талаптың тауарды сақтау мәмілесі бойынша жауапты тұлғамен (сатушы, тасушы, сақтандырушы) келісімі.

Шартта келісілген франшиз немесе баға туралы келісімде қате айтылған сомалардың шегінен шықпайтын саны және сапасы, көлемі бойынша ауытқуларды кеден органы бағаны төмендету үшін негіз ретінде қабылдамайды.

20. Төленуге тиісті есептелген кеден төлемдері мен салықтардың еркін айналымы үшін тауарды шығарғаннан кейінгі түзету жүргізу кезінде төленген кеден төлемдері мен салықтары және нақты төленгендері арасындағы айырмашылыққа берешекті төлеу күні әрекет ететін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қайта қаржыландыратын ресми ставкасының 1,5 есе көлемінде

өсімақы есептеледі. Өсімақы кедендік ресімдеуге ЖКД қабылдаған күннен
б а с т а п е с е п т е л е д і .

Кеден құнын түзету декларанттың бастамасы бойынша жүргізілген жағдайларда, өсімақы есептелмейді. Бұл ретте, кеден органдарымен тексеру жүргізу кезінде табылған хабарланған кеден құнының көлеміне сәйкессіздігі бойынша кеден құнын түзету декларанттың бастамасы бойынша жүргізілген
б о л ы п т а б ы л а д ы .

21. КҚТ-1, КҚТ-2 нысандары (Кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын түзету нысандарын толтыру ереже қосымшасы) тек қана кеден құны (соның ішінде кеден төлемдері мен салықтардың статистикалық құны) түзетілмейтін тауарларға толтырылады. Аталған нысандар ЖКД-ның бөлінбес бөлшегі болып
т а б ы л а д ы .

КҚТ нысандарын толтыру Ережесі осы Нұсқаулықтың 4 қосымшасында б е л г і л е н г е н .

22. КҚТ-1 декларант хабарлаған алғашқы кеден құны жіберуші елдерден төлем құжаттарымен немесе экспортты кеден декларациясымен расталған жағдайда,
т о л т ы р ы л м а й д ы .

23. Құжаттарды кедендік ресімдеуге қабылдағаннан кейін декларант хабарлаған кеден құнының кеден органы жүргізетін барлық түзетулері тауарларды кедендік бағалау сияқты қаралады және декларантпен белгіленген тәртіпте
ш а ғ ы м д а л ы н у ы м ү м к і н .

24. Декларант жүргізетін есептемелерге (соның ішінде соңғы кеден органына қажетті қосымша мәліметтер бергеннен кейін) түзету қажет болған жағдайда, кеден органының лауазымды тұлғасы КҚД-ның "Кеден белгісі үшін" болмаса КҚД нысанының сыртына "Кеден белгілері" тақырыбын көрсетумен арнайы бағандарға қажетті түзетулердің себебін көрсетіп, "КҚ нақтылануда" деген жазба
ж ү р г і з е д і .

Кеден органы лауазымды тұлғасының барлық белгілеріне күні қойылады және оның жеке қолымен және жеке нөмірлі қолымен расталады.

Егер, КҚД дұрыс толтырылса, декларант кеден құнын айқындаудың әдісі дұрыс таңдалса және қолданса және белгіленген талаптарға сәйкес хабарланған мәліметтер құжаттармен расталса, КҚД-ның барлық парақтарындағы "Кеден белгісі үшін" бағанға КҚД тексеруші лауазымды тұлғаның қолымен және жеке нөмірлі мөрімен расталатын "КҚ қабылданды" деген белгі жасалады.

25. Кеден органының есептеріне сәйкес декларант олар толтырған КҚД бағанына тиісті өзгерістер енгізеді, оларды қолымен, мөрімен растайды және түзету (жазба) жүзеге асырылған күнін көрсетеді.

26. Үшеуден асатын түзету енгізілген кезде жаңа КҚД бланкісі толтырылуы
к е р е к .

27. Егер, декларант кеден органының түзетуімен келіспеген жағдайда, ол КҚД-на тиісті өзгерістер енгізуге құқылы.

Бұл ретте, декларант кеден ісі туралы Заңға сәйкес ол хабарлаған кеден құнын (шартты кеден бағалауы жағдайларынан басқа) қабылданбағаны жөнінде кеден органынан себебін түсіндіруді жазбаша сұрастыра алады.

Декларанттың осы органға жүргізген кеден бағалауына қатысты кеден органына жіберген жазбаша сұранысы немесе кеден органы қабылдаған шешімге шағымы декларантты жүргізілген кеден бағалауына сәйкес кеден төлемдері менсалықтарды төлеуден босатпайды.

Келісілді	Қазақстан Республикасы
Қазақстан Республикасы	Мемлекеттік кіріс министрлігі
Мемлекеттік кіріс министрі	Кеден комитетінің
2001 жылғы 5 ақпан	2001 ж. 6 ақпандағы
N 42 бұйрығымен бекітілген	

**Кеден құны декларациясын
толтыру жөніндегі Ереже 1. Кеден құны декларациясына жалпы
сипаттама
және оны толтыруға қойылатын талаптар**

1. Кеден құны декларациясы (бұдан әрі - КҚД) тиісті жүк кеден декларациясына (ЖКД) қосымша болып табылады және онсыз жарамсыз.

Егер КҚД-1 және КҚД-2 нысандарындағы кеден құны түзетілген жағдайда, онда кеден құны, кеден төлемдері және салықтарды (КҚТ-1 және КҚТ-2) түзету нысандары КҚД бөлінбес бөлшегі болып табылады.

КҚД ЖКД біруақытта тауарлардың кедендік ресімдеуін жүргізген кеден органына беріледі. Кеден органы осы Ережелерге сәйкес және бағаланатын мәміленің нақты жағдайларын ескеріп КҚД тексеру және рәсімдеу ресімін жүзеге асырады.

2. КҚД-на міндетті түрде өтініштің тәртібі, шарттары және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын түзету тәртібіне қойылған талаптарға сәйкес көрсетілген құжаттар (белгіленген талаптарға байланысты - түпнұсқалар мен қол қойылған көшірмелер) қоса беріледі.

КҚД 3 данада толтырады, оның ішінде:
бірінші дана кеден органында қалдырылады;
екінші дана декларантқа (сатып алушы данасы) беріледі;
үшінші дана кеден құны (кедендік төлемдер) бөліміне жіберіледі.

3. КҚД-1 және КҚД-2 екі негізгі парақтардан тұрады:

кеден құнын айқындаудың сол немесе өзге де тәсілін қолдану мүмкіндігі туралы деректер көрсетілетін бірінші (жеке);

кеден құны және оның элементтері туралы деректер көрсетілетін екінші парақ .

Үшіншіден бастап КҚД-ның барлық парақтары қосушы болып табылады.

Қосушы парақтары беттерін нөмірлеу үшінші нөмірден басталады (яғни, 1 және 2-парақ - нысанның негізгі парақтары, 3 және одан кейінгі парақтар - қ о с у ш ы) .

КҚД-ның негізгі парақтары бірден үшке дейінгі атаулардағы тауарларға толтырылады. Үш атаулардан астам тауарлар партиясының барлығы кезінде қосушы парақтар пайдаланылады, олардың әрқайсысы бірден үшке дейінгі атаулардағы тауарларға толтырылуы мүмкін.

Қосушы парақтар егер КҚД-1 және КҚД-2 нысанындағы бірінші (жеке) парақта көрсетілген барлық деректер қосушы парақтардағы көрсетілген тауарларға толық көлемде таралған жағдайда ғана пайдаланылуы мүмкін.

Қосушы парақтар ретінде КҚД-1 және КҚД-2 нысанындағы екінші парақ п а й д а л а н ы л а д ы .

4. КҚД және оған қосушы парақтар жазу машинкасында немесе компьютердің басу құрылғысында мемлекеттік және орыс тілдерінде т о л т ы р ы л а д ы .

КҚД және оған қосушы парақтар сызбасыз және жазбасыз болуы керек. Декларант көрсеткен деректердегі барлық түзетулер көк немесе қара шарик қаламсабымен басу немесе жазу жолымен қажетті мәліметтерді қосу және қате деректерді сызу түрінде декларант жүргізеді. Әрбір түзету, егер декларант жеке тұлға болып табылса декларанттың қолымен немесе егер декларант заңды тұлға болып табылса осындай тұлғаның мөрімен және заңды тұлға қызметкерінің қ о л ы м е н к у ә л а н д ы р ы л а д ы .

КҚД және түзетулермен немесе декларантпен куәландырылмаған оған түсініксіз толтырылған қосушы парақтарды кеден органдары қабылдамайды.

КҚД-ның әрбір парағына міндетті түрде декларант қол қоюы тиіс.

5. Кеден органы ЖҚД-мен бірге КҚД-ын тіркейді. Бұл ретте, КҚД-на оған қосымша болып табылатын КЖД және сол тіркеу нөмірі де беріледі (9999/9999/9999999). КҚД негізгі және барлық қосушы парақтарындағы "Қызметтік белгілер үшін" бағанындағы КҚД-ын тексеруді аяқтағаннан кейін КҚД тіркеу нөмірі, тексеретін инспектордың жеке нөмірлік мөрі және оның қолы қойылады. КҚД-на өтініштің тәртібі, шарттары және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын түзету тәртібіне қойылған талаптарға сәйкес декларанттың пайдалануына тауарды беру нысанында және кеден құнына қатысты кеден органының шешімі туралы жазба жасалынады.

6. Декларанттың көрсетуі үшін қажетті талап етілетін деректердің КҚД орнына негізгі және қосушы парақтардың бағанында жоқ болған жағдайда оған қосымша жазба жататын бағанды көрсете отырып КҚД-на негізгі және қосушы парақтардың екінші жағына оларды көрсетуге жол беріледі. Мұндай жазба декларанттың қолымен куәландырылады, ал тиісті бағандарда "айналымда қара" белгісі қойылады.

КҚД-1 нысанындағы кеден құны декларациясын толтыру ережесі

7. КҚД-1 нысаны әдісін қолдану кезінде толтырылады (әкелінетін тауарлармен мәміле бағасы бойынша).

8. Декларант мынадай бағандарды толтырады: 1, 2(а), 2(б), 3, 4, 5, 7(а), 8(а), 8(б), 9(а), 9(б), 10(а), 10(б), 11, 12(а), 12(б), 13(а), 13(б), 13(в), 13(г), 14, 15, 16(а), 16(б), 16(в), 17, 18, 19, 20, 21, 22(а), 22(б), "Г" өрісі.

9. Кеден органы 6, 7(б) бағандарын, КҚД-ның негізгі және қосушы парақтарындағы "Кеденнің белгілеуі үшін" өрісін толтырады.

10. Декларанттың бағандарды толтыру тәртібі:
1 - б а ғ а н . " С а т у ш ы " .

Тауарды сататын шетелдік тұлғаның атауы және почта мекен-жайы көрсетіледі .

2 (а) - б а ғ а н . " С а т ы п а л у ш ы " .

Тауарды сатып алушы болып табылатын Қазақстан Республикасының аумағына қазақстандық тұлғаның (кәсіпорынның) тұлғаның атауы және почта мекен-жайы, ОКРО коды көрсетіледі.

2 (б) - б а ғ а н . " Д е к л а р а н т " .

Кеден органына тауарды декларациялаушы және көрсетуші кәсіпорынның атауы және почта мекен-жайы көрсетіледі.

Егер сатып алушы декларант болып табылған жағдайда "2(а) бағанын қара" - 2(а) бағанына жіберілім көрсетіледі.

3 - б а ғ а н . " Ж е т к і з у ш а р т ы " .

Географиялық пункт атауы және жеткізу шартының (Инкотермске сәйкес) әріптік қысқаша атауы көрсетіледі, мысалы:

СИФ - Өскемен, FOB - Нью-Йорк.

4 - б а ғ а н . " Ш о т н ө м і р і ж әне күні " .

Шот-фактура (инвойс) немесе шот-проформа (алдын-ала төлемді немесе кезең-кезеңдік жіберілімді көздейтін сатып алу-сату мәмілелері үшін) нөмірі мен күні көрсетіледі .

5 - б а ғ а н . " К е л і с і м - ш а р т н ө м і р і ж әне күні " .

Тауарларды жеткізуге келісім-шарт (шарт, келісім-шарт) нөмірі мен күні, сондай-ақ ондайлар бар болса, оған толықтырулар көрсетіледі.

7(а) бағаны. Керекті жауап ("иә" немесе "жоқ") "X" белгісімен белгіленеді.

8(а), 8(б) бағаны. Керекті жауап ("иә" немесе "жоқ") "X" белгісімен белгіленеді.

"Иә" жауабы жағдайында тереңірек көрсетіледі, яғни осы шарттың мазмұны келтіріледі.

9(а) бағаны. Керекті жауап ("иә" немесе "жоқ") "X" белгісімен белгіленеді.

"Иә" жауабы жағдайында интеллектуалдық меншік объектілерін пайдаланғаны үшін лицензиялық және өзге де төлемдерге қатысты, яғни осы төлем қандайдан, ол не үшін жүргізілген және басқалары тереңірек көрсетіледі. Бұл ретте, егер төлеуге жататын немесе нақты төленген бағаға олар енгізілмесе және сатып алушыға сатушы қойған шот кірмеген сол жағдайда сатып алу-сату мәмілелерінің шарттарына сәйкес сатушы төлеуге міндетті сатып алушының сол тікелей немесе жанама төлемдері көрсетіледі. Осы төлемдердің шегі 15-бағанда жүргізіледі.

9(б) бағаны. Керекті жауап ("иә" немесе "жоқ") "X" белгісімен белгіленеді.

"Иә" жауабы жағдайында 16-бағанда сатып алушының кез-келген одан кейінгі қайта сату, беру немесе сатушыға қайтаруға жататын бағаланатын тауарларды пайдаланудан тікелей және жанама кірістерінің тиісті бөлігінің сомасы көрсетіледі.

10(а) бағаны. "КҚД-1 нысанында келтірілген қосушы парақтардың саны".

10(б) бағаны. "Орны және күні" КҚД толтыру орны мен күні, 2(б) бағанында декларант көрсеткен тауарларды декларациялауға уәкілеттенген тұлғаның тегі мен аты-жөні, оның лауазымы, телефоны мен телефаксының нөмірі көрсетіледі, сондай-ақ осындай тұлғаның жеке қолы және декларанттың мөрі қойылады. Кеден органы белгіленген тәртіпте рәсімделген сенімхатты немесе осындай тұлғаның өкілеттігін растайтын өзге де құжатты беруді талап ете алады.

Баған деректері ЖКД 54-бағанының мәліметтерімен сәйкес келуі тиіс.

Осы парақ 1 әдісі бойынша кеден құнының есебіне арналады.

Әрбір парақта тауардың үш түрі бойынша мәліметтер келтірілуі мүмкін. Парақтар мынадай жолмен нөмірленеді: әрбір қосушы парақта тіркеу кезінде КҚД-1 нысанында берілген нөмірі және оның рет нөмірі көрсетіледі.

"Тауар нөмірі" бағаны. ЖКД 32-бағанынан тиісті тауар нөмірі немесе оған қосушы парақ және Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Сыртқы Экономикалық Қызметінің Тауар Номенклатурасы (әрі қарай - ТМД СЭҚ ТН) бойынша тауар коды көрсетіледі.

"А" бөлімі. Есеп айырысу үшін негіз.

Осы бөлімде бағаланатын тауардың кеден құнын айқындау үшін негіз болып

табылатын нақты төленген және төленуге тиіс баға туралы мәліметтер келтіріледі. Егер жеткізу жағдайына (3-баған) және басқа да келісім-шарттың жағдайына байланысты сол жағдайда осы бағаға не қосымша аударымдар немесе одан шегерімдер талап етілмесе. Онда аталған баға бағаланатын тауардың кеден құнына тең болуы мүмкін.

11-баған. "Мәміле бағасы":

бірінші жолда шот-фактурада немесе шот-проформада келісім-шарттың валютасында көрсетілген сатушыға (мәміле бағасы) нақты төленген немесе төленуге жататын баға көрсетіледі;

екінші жолда теңгедегі мәміле бағасы көрсетіледі;

үшінші жолда келісім-шарт валютасының коды және теңгеде қайта есептеудегі оның бағамы көрсетіледі. Теңгеге шетел валютасын қайта есептеу кедендік ресімдеуге ЖКД қабылдау күнінде қолданылатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкісінің бағамы (ЖКД 23-бағанында көрсетілген бағам) бойынша жүзеге асырылады.

"Б" бөлімі. Бөлімде 11-бағанда көрсетілген мәміле бағасына еңбеген, яғни сатып алушыға сатушы қойған шот-фактураға енгізілмеген, бірақ Қазақстан Республикасының кеден аумағына бағаланатын тауарларды әкелумен байланысты орны бар және сатып алушы төлеген немесе төлеуге жататын теңгедегі мәміле бағасына қосымша есептеулер көрсетіледі.

Осы бөлімде "Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 128-бабындағы екінші және үшінші бөліктермен көзделген және тиісті құжаттармен расталған (шарттар, шоттар, көлік құжаттары және басқалары) мәміле бағасына қосымша есептеулер ескеріледі.

Егер КҚД-1 нысаны бір партияға кіретін бірнеше атаулардағы тауарларға толтырылса, онда әкелінген тауарлардың құнына әрбір кеден құнына енгізілуге жататын шығыстар КҚД негізгі және қосушы парақтардағы 11-бағанда көрсетілген олардың құнына тең әрбір тауарлар атауы арасында бөлінеді.

12-16 бағандарында барлық мәліметтер теңгеде келтіріледі.

12(а) бағаны. Комиссиялық және брокерлік сыйақыларға шығыстар көрсетіледі (сатып алу бойынша комиссиялықтардан басқа).

Егер жоғарыда аталған шығыстар шетел валютасында төленген жағдайда, теңгедегі қайта есептеу толықтығы "Г" бөлімінде көрсетіледі.

12(б) бағаны. Егер ТМД СЭҚ ТН сәйкес олар бағаланатын тауарлармен біртұтас толық ретінде қаралған сол жағдайда сатып алушының контейнерлерге, басқа көп айналымды ыдысқа және упаковкаға шығыстары көрсетіледі.

Егер бағаланатын тауарлармен біртұтас толық ретінде қаралатын көп айналымды ыдысы пайдаланылса, онда бір келісім-шарт бойынша сол сатып алушының мекен-жайына сол сатушыдан тауарды бірнеше рет жеткізу кезінде

оның құны әрбір партиядағы тауарлар санына тең бөлінеді. Ыдысқа шығыстарды тең бөлуді (яғни әрбір партияға оның құнын бөліктерімен көшіру) кеден органы мына жағдайларда қабылдайды: 1) осы ереже келісім-шартта көрінсе немесе қандай-да бір құжатпен расталса; 2) осындай ыдысты бірегейлендіру мүмкіндігі б а р б о л с а .

Ыдысқа шығыстарға сатушыға ыдысты қайтарғаны үшін жеке төленген с о м а л а р ж а т п а й д ы .

Егер ыдысқа шығыстар шетел валютасында төленген жағдайда, теңгедегі қайта есептеу толықтығы "Г" бөлімінде көрсетіледі.

13-баған. Сатып алушы сатушыға мынадай тауарлар мен қызмет көрсетулерді бағаланатын тауарларға әкетуге шығарумен және сатумен байланысты пайдалану үшін тегін немесе төмендетілген баға бойынша берілген жағдайда толтырылады:

шикізат, материалдар, бөлшектер, жартылай фабрикаттар және бағаланатын тауарлардың құрамды бөлшегі болып табылатын басқа да жиынтық бұйымдар;

бағаланатын тауарлардың өндірісі кезінде пайдаланатын материалдар (жағар материалдар, отын және басқалары);

Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерде орындалған және бағаланатын тауарлардың өндірісі үшін тікелей қажетті инженерлік жұмыстар, тәжірибе-конструкторлық жұмыстар, дизайн, көркемдік ресімдеу, эскиздер мен с ы з б а л а р .

Мұндай тауарлар мен қызмет көрсетулердің құны теңгеде көрсетіледі. Шетел валютасында оларды төлеу кезінде қайта есептеу толықтығы "Г" бөлімінде к ө р с е т і л е д і .

Бағанда көрсетілетін шикізаттың, материалдардың, жартылай фабрикаттардың және басқа да жинақтаушы бұйымдардың құны болып үшінші тұлғаларда оларды сатып алу кезінде сатып алушы төлеген баға табылады. Егер бұл тауарларды сатып алушының өзі немесе онымен өзара байланыстағы тұлға дайындаған жағдайда оның құны ретінде сатып алушының тиісті бухгалтерлік құжаттамасымен расталған оларды дайындау құны қабылданады.

Егер сатушыға бұрын пайдалануда болған тауарлар берілген жағдайда оның құны сатып алушының бухгалтерлік есеп мәліметтері бойынша тозу дәрежесін е с к е р і п а й қ ы н д а л а д ы .

Егер сатып алушы сатушыға шикізат пен материалдарды және жинақтаушы бұйымдарды өңдеу немесе қайта өңдеу, оларды жеткізу, сақтау және басқалары бойынша қандай-да бір қызмет көрсеткен жағдайда осы қызмет көрсетулердің құны (кеден құнының есебі кезінде) сатып алушы оны сатып алған баға бойынша е с е п т е л е д і .

Кеден құнының есебі кезінде инженерлік және тәжірибе-конструкторлық жұмыс, дизайн, көркемдік рәсімдеу, эскиздер мен сызбалар сатушы үшін сатып

алушы орындаған құны сатып алушы оны сатып алған немесе жүргізген баға бойынша ескеріледі.

Бұл ретте, Қазақстан Республикасының аумағында орындалған инженерлік және тәжірибелік-конструкторлық жұмыс, дизайн, эскиздер мен сызбаларды көркемдік рәсімдеудің бағаланатын тауарлардың кеден құнына енгізілмейді.

14 - баған .

Бағанда мына құқықтарға төленетін сыйақы ретінде қаралатын лицензиялық және өзге де төлемдер теңгеде көрсетіледі:

әкелінетін тауарларды дайындау (оның ішінде, тауарлық белгілер, өнеркәсіптік үлгілер, "ноу-хау" пайдалы модельдері);

әкетілетін тауарларды экспортқа сату (оның ішінде, тауарлық белгілер, өнеркәсіптік үлгілер);

әкелінетін тауарларды пайдалану және қайта сату (оның ішінде, кинематографиялық өнімді қоса әдеби, көркем немесе ғылыми шығармаларға патенттер, авторлық құқықтар; импортталатын тауармен бірге біртұтас толықты ұсынатын өндіріс технологиясы).

Лицензиялық және ұқсас төлемдер мәміле бағасына қосылуы және егер мұндай төлемдер мына жағдайларда ғана 9(а) бағанында:

бағаланатын (әкелінетін) тауарға қатысты;

сатушы мен сатып алушы арасында жасалған сатып алу-сату мәмілесінің шарты болып табылса көрсетілуі тиіс.

Бұл ретте, сатып алушы сатушыға немесе оның пайдасына үшінші тұлғаға тікелей төленуі тиіс лицензиялық төлемдер. Сатып алушы үшінші тұлғаға лицензиялық төлемді төлеген жағдайда бұл төлем сатушының немесе оның атынан шығатын тұлғаның талабы бойынша жүргізілуі тиіс.

Интеллектуалдық меншік құқығы иелерінен алынатын Қазақстан Республикасындағы тауар шығаруға лицензия кеден құнына енгізілмейді. Егер жоғарыда аталған шығыстар шетел валютасында төленген жағдайда қайта есептеу толықтығы "Г" бөлімінде көрсетіледі.

15-баған. Осы бағанда келісім-шарт жағдайы бойынша сатып алушы сатушыға қайтаратын Қазақстан Республикасының аумағында бағаланатын тауарларды одан кейінгі кез-келген қайта сату, беру немесе пайдаланудан сатушының тікелей немесе жанама кірісінің бөлігі ескеріледі.

Егер осы бағанда көрсетілуі тиіс соманың кіріс бөлігі кедендік ресімдеу сәтіне айқындалмаған жағдайда осы баған оны белгілегеннен кейін толтырылады . Бұл ретте, сатушыға қайтарылуға жататын кіріс бөлігінің сомасын белгілегенге дейін тауар "Кеден ісі туралы" Заңның 125-бабымен және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын айқындау тәртібі туралы Нұсқаулықтың 8-бөлімімен белгіленген тәртіпте сатып

алушының пайдалануына берілуі мүмкін немесе тауарды кедендік бағалау КҚД-2 нысанымен толтырылған 2-6 тәсілі бойынша жүргізіледі.

М ы с а л ы .

Егер сатып алушы алатын пайдадан 20% келісім-шартта көзделсе ол сатушыға қайтарылады, онда пайданың осы бөлігіне тиісті соманы КҚД-1 15-бағандағы оны көрсетіп тауарлардың кеден құнына енгізу қажет.

Егер кедендік ресімдеу сәтіне пайда сомасы белгісіз болған жағдайда, онда алдын-ала (күтілетін) сома көрсетіледі (оның шегін кеден органы тануы тиіс; пайданың күтілетін шегін айқындау үшін тәуелсіз сараптық бағалауды жүргізуге ж о л б е р і л е д і) .

Егер пайда сомасын белгілеу мүмкін болмаған жағдайда, онда кеден құнын айқындау 1 тәсілі бойынша жүзеге асырылуы мүмкін, 2-9 тәсілдерін пайдалану қ а ж е т .

16-баған. "..... дейін жеткізуге шығыстар".

Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарлардың кеден құнын айқындау кезінде Қазақстан Республикасының кеден аумағына оны әкелу орнына дейін осы тауарды жеткізу жөніндегі нақты туындаған шығыстар е с к е р і л е д і .

Әкелу орны деп мыналар түсініледі:

1) әуе тасымалы үшін - тауарларды таситын ұшақ қонатын және тауарларды түсіруді жүргізетін Қазақстан Республикасының аумағындағы нысаналы аэропорт немесе бірінші аэропорт;

2) теңіз және өзен тасымалдары үшін - егер осы портта орналасқан кеден органы тауарды қайта түсіру фактісін растаса Қазақстан Республикасының аумағындағы түсірудің алғашқы порты немесе ауыстыру порты;

3) көліктің басқа да түрлерімен тасымал үшін - тауардың жүру жолына Қазақстан Республикасының кеден шекарасындағы өткізу пунктін орналасқан ж е р і ;

4) почта бойынша жеткізілетін тауар үшін - халықаралық почта айналысының п у н к т і .

Егер сатып алушы жеткізу шарттарына сәйкес Қазақстан Республикасының кеден аумағына нысаналы орнына дейін тауарды жеткізу төленген жағдайда және бұл орайда нысаналы орнына дейін әкелу орнынан құжатты түрде расталмаса, онда нысаналы орны көрсетіледі; егер рұқсат етілген шегерімдер құжатты түрде расталса, онда әкелу орны көрсетіледі.

Егер 16(а)-16(в) бағандарында көрсетілген шығыстар шетел валютасында төленсе, теңгедегі қайта есептеу толықтығы "Г" бөлімінде келтіріледі.

16(а) бағаны. Бағанда Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелу орнына дейін тауарларды тасымалдауға шығыстар теңгеде көрсетіледі.

Егер жеткізу тегін немесе сатып алушының өз көлік құралдарының көмегімен жүзеге асырылса, онда кеден құнына көліктің тиісті түрімен тасымалдау бойынша қолданылып жүрген жүктерді тасымалдау тарифтерінің сәтін ескеріп есептелген сома енгізіледі. Егер көліктің осы түрімен тасымалға бірыңғай тарифтер туралы мәліметтер жоқ болса, онда көлік шығыстарының есебі үшін шығыстар элементтерін немесе барлық қажетті баптарды енгізумен көлік шығыстарын есептеу бойынша бухгалтерлік есеп мәліметтері пайдаланылуы тиіс.

Осы баған бойынша EXW (EXB) FAS (ФАС) жеткізу шарты кезінде елден экспортты әкету кезінде тауарды кеден рәсімдеуі бойынша сатып алушы шеккен шығыстар ескеріледі.

16(б) бағаны. Бағанда Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелу орнына дейін туындаған, тауарларды түсіру, тиеу, қайта тиеу және тасымалдау бойынша шығыстар теңгеде көрсетіледі.

16(в). Бағанда жүкті сақтандыру бойынша теңгедегі шығыстар көрсетіледі.

17-баған. Бағанда 12(а), 12(б), 13(а), 13(в), 13(г), 14, 15, 16(а), 16(б), 16(в) бағандарында көрсетілген қосымша есептеулердің сомасы теңгеде көрсетіледі.

"В" бөлімі. "А" бөліміне енгізілген теңгедегі есептен шығарылатын сома.

Осы бөлімде Қазақстан Республикасының кеден аумағына оны әкелуден кейін тауарды жеткізу бойынша операциялар үшін нақты шеккен шығыстар сомасы мәміле бағасынан алып тасталуға жататыны, яғни осы шығыстардың құжаттық растауы бар жағдайда нысаналы тауар орнына дейін әкелу орнынан көрсетілуі тиіс.

18-21-бағандарда барлық мәліметтер теңгеде көрсетіледі.

Егер нақты шығыстар шетел валютасында жүзеге асырылған жағдайда, онда "Г" бөлімінде (немесе КҚД-1 нысанының тиісті парағының екінші жағында) "В" бөлімінен КҚД бағанының нөмірлерін көрсете отырып қайта есептеу мәліметтері, "Валюта жіктемесіне" сәйкес валюта коды, кеден ресімдеуіне ЖКД қабылдау күніне шетелдік валютадағы шығыстар сомасы және қайта есептеу бағамы келтіріледі.

18-баған. "Жабдықты монтаждау, жинау, орнықтыру немесе енгізгеннен кейін техникалық көмек көрсету бойынша шығыстар"

Осы бағанда декларант жабдықты монтаждау, жинау, орнықтыру немесе Қазақстан Республикасының кеден аумағына тауарларды әкелуден кейін жүргізілген техникалық көмек көрсету бойынша тиісті шығыстар сомасы, егер келісім-шартпен осы жұмыстар көрсетілген және тиісті сомалар жеке жолмен шот-фактурада бөлінген жағдайда көрсетілуі мүмкін.

19-баған. "Нысаналы жеріне дейін әкелгеннен кейін жеткізу бойынша шығыстар"

Осы бағанда декларант шот-фактурада жеке көрсету бар жағдайларда баға шығыстары мәліметтерін алып тастау үшін нысаналы орынға дейін тауарды жеткізу бойынша шығыстар келтірілуі мүмкін.

Егер шартта СІР (СИП), СРТ (СПТ), DDP (ДДП), DDU (ДДУ), СИФ (СИФ) ретіндегі осындай жағдайлар көзделсе (Қазақстан Республикасының кеден аумағының нысаналы орын ішіне дейін тауарды жеткізу жағдайында соңғы терминді дұрыс пайдаланбау кезінде, мәселен, Алматы СИФ) және нысаналы орнына дейін тауарды жеткізу бойынша шығыстар нақты құнға енсе, онда мәміле бағасынан немесе осы шығыстардың жалпы сомасынан және Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелу орнына дейін көлік шығыстарының бөлек есебін және нысаналы орнына дейін осы жерден осы бөлікті бөлу үшін шот-фактурада және келісім-шартта тиісті шартпен оларды бөлек келтіру қажет.

Шот-фактурада осындай бөлек көрсету жоқ болған кезде "әкелу орны - нысаналы пункт" жолына тауарларды тасымалдау бойынша шығыстар шот-фактурада "Франко - нысаналы орны" есебінен айқындалған бағадан біраз төмен болып "Франко-шекара" есебінен айқындалған бағаға негізді дәлел кеден органына берілген жағдайда ғана тасымалдау бойынша шығыстардың жалпы құнынан шегерілуі мүмкін.

20-баған. Осы бағанда DDP (ДДП) және DEQ жеткізу шартымен көзделген жағдайларда ғана салықтар және кедендік рәсімдеу үшін алымдар, әкелінетін кеден баждары кезінде шығыстарды төлеу бойынша нақты төленген немесе төленуге жататын (11-баған) бағадан шегерілетіндер көрсетіледі.

21-баған. Осы бағанда 18-20 бағандарда көрсетілген сомаларды қосу жолымен алынған сома келтіріледі.

22(а) баған. Бағанда мынадай жолмен есептелген, көрсетілген кеден құны теңгеде көрсетіледі: 11 бағ + 17 бағ - 21 бағ.

22(б) баған. Бағанда келісім-шарт валютасына есептелген кеден құны көрсетілген 22(а) бағанында көрсетіледі. Келісім-шарт валютасына қайта есептеу "А" бөлімінде көрсетілген бағам бойынша жүргізіледі. Алынған сома кеден төлемдері мен салықтарының есебі үшін негіз ретінде КЖД-да келтірілген мәліметтерге сәйкес болуы керек.

Егер шетел валютасының түрі мәміле бойынша ешқандай құжаттармен белгіленбесе, онда 22(б) бағанындағы мәліметтер АҚШ долларларында келтіріледі.

" Г " б ө л і м і .

Кеден құнының бір немесе бірнеше құрайтыны шетел валютасында төленген кезде "Г" бөлімінде кеден рәсімдеуіне ЖЖД қабылдау күніне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі санаттайтын осындай валютаның коды мен бағамы, шетел валютасындағы төлем сомасы, тиісті баған нөмірі көрсетіледі.

11. Кеден органының бағанды толтыруы.

6-баған. Егер кеден органында 7-9-тармақтар бойынша ескертулер бар жағдайда осы сатып алушының бұрынғы мәмілелері бойынша КҚД нөмірі мен күні көрсетіледі. Егер осындай ескертулер өзге кеден органында туындаған жағдайда тауардың кедендік ресімдеуін жүргізген және ескертуі бар кеден органының атауы, сондай-ақ ескерту мазмұны келтіріледі.

7(б) бағаны. Қажетті жауап "Х" белгісімен белгіленеді ("иә" немесе "жоқ").

"Кеденнің белгілеуі үшін" өрісінде кеден органының лауазымды тұлғасы бағаланатын тауарлардың кеден құнына қатысты кеден органының шешімі туралы жазбаны жүргізеді:

1) егер кеден органында декларант көрсеткен кеден құны бойынша ескертулер жоқ - "КҚ қабылданды";

2) егер декларант деректі толық емес көлемде берсе немесе кеден органында берілген мәліметтер бойынша ескертулер бар және нақтылау жүргізіледі - "КҚ нақтыланады".

Ұқсас жазба ЖКД тиісті бағанында жүргізіледі.

1. КҚД-2 нысаны бойынша кеден құны декларациясын толтыру ережесі

12. КҚД-2 нысаны 2, 3, 4, 5, 6 тәсілдері бойынша айқындалатын әкелінетін тауарлар құнының өтінішіне арналған.

13. Декларант 1, 2(а), 2(б), 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10(а), 10(б), 11(а), 11(б), 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 бағандарды толтырады.

14. Декларанттың бағандарды толтыру тәртібі.

1, 2(а), 2(б), 3 бағандары КҚД-1 нысанының тиісті бағандарын орындау ережесіне сәйкес толтырылады.

4-баған. Бағанда тауарды жеткізу үшін негіз болып табылатын немесе әкелінетін тауардың құндық балансы бар шот-фактураның немесе басқа да құжаттың нөмірі мен күні келтіріледі.

Егер осы нысан 1 тәсілі қолданылмайтын құндық негізде жүзеге асырылатын сатып алу-сату мәмілесі үшін пайдаланылған жағдайда, онда осы бағанда осы тауар үшін сатушы қойған шот-фактура нөмірі, сондай-ақ осы мәміле бойынша келісім-шарт (шарт, келісім) нөмірі мен күні қойылады.

Егер оларды жеткізу құндық емес негізде жүзеге асырылатын жеткізу тауарды кедендік бағалау үшін қолданылатын нысан жағдайында, онда осы бағанда осындай жеткізу үшін негіз болып табылатын сол құжаттың нөмірі мен күні ғана қойылады (мысалы, компенсациялық негізде және т.б баспа-бас айырбас немесе жеткізу туралы келісім-шарт).

6-баған. Оның көмегімен кеден құны айқындалатын сол тәсіл "X" белгісімен белгіленеді.

7-баған. Бағанда 6-бағанда көрсетілген алдыңғы тәсілге кеден құнын айқындау үшін қолданылмайтын барлық тәсілдермен байланысты себептердің қысқаша негіздемесі беріледі.

8-баған. Бағанда 6-бағанда белгіленген тәсіл бойынша кеден құнын айқындау үшін пайдаланылған ақпарат көздері келтіріледі.

Осындай көздер ретінде 2 және 3 тәсілдер үшін ұқсас және бір текті тауарлармен алдыңғы мәмілелер бойынша құжаттар пайдаланылуы мүмкін. Бұл жағдайда кеден органы қабылдаған 1 тәсіл бойынша тауарлардың кеден құны көрсетілген КҚД-1 нөмірі ескеріледі.

4 тәсіл үшін ол бойынша Қазақстан Республикасының ішкі рыногында сатылған немесе сатылатын бұрын импортталған немесе бағаланатын тауарлар бағасы туралы келісім-шарттар не ол бойынша Қазақстан Республикасының ішкі рыногында ең көп партиямен сатылған тауарлар бағасын растайтын өзге де құжаттар мәліметтері пайдаланылуы мүмкін.

5 тәсіл үшін тауар құнын растауға (шығындарды және басқаларын есептеу) өндіруші қойған атауы және өзге де деректемелер көрсетіледі.

6 тәсіл үшін биржалық және келісім-шарттық бағалар туралы анықтамалық мәліметтердің кедендік құны үшін шығыс базасы ретінде пайдаланылған кеден органының ақпараттық база мәліметтері және басқалары, сондай-ақ 6 тәсіл бойынша тауарлардың кеден бағасын жүзеге асыру кезінде пайдаланылуы мүмкін қаралатын мәміле бойынша ақпарат (құжат) көрсетіледі.

Бұл жағдайда қажеттілік кезінде ол белгіленуі және тексерілуі мүмкін ақпарат көзін нақты көрсету қажет.

Аталған көздерден мәліметтер одан кейін 2 парақтың "А" бөлімінің тиісті бағанында келтіріледі.

9 және 10 бағандар. КҚД-1 (10(б) бағаны) нысанының ұқсас деректеріне талаптарға сәйкес толтырылады.

КҚД-2 нысанының екінші парағы.

Осы парақ бағалаудың таңдап алынған тәсілі (2-6) бойынша кеден құны есебіне арналған.

Әрбір парақта тауарлардың үш түрі бойынша мәліметтер келтірілуі мүмкін. Парақтар мынадай жолмен нөмірленеді: әрбір қосушы парақта оның рет нөмірі және тіркеу кезінде КҚД-2 нысанында берілген нөмірі көрсетіледі.

"Тауар N....." бағанында ТМД СЭҚ ТН бойынша тауар коды және оған қосушы парақ немесе КЖД ұқсас бағанына сәйкес тауар нөмірі көрсетіледі.

"А" бөлімі. "Есеп айырысу үшін негіз".

Есеп айырысудың таңдап алынған тәсіліне байланысты мына бағандардың

біреуі толтырылады: 11(а), 11(б), 11(в), оның негізінде одан кейінгі есеп айырысулар (оның ішінде, түзетулер) жүзеге асырылатын құнның (бағаның) шығыс шегінен 8-бағанда көрсетілген көзден мәліметтерді онда келтіру керек.

"Б" бөлімі. "Бағаға түзетулер".

Осы бөлімде 11(а), 11(б), 11(в) бағандарында көрсетілген бағаға түзетулер келтіріледі.

Түзету егер ол бағаны ұлғайтса (+) белгісімен де, егер ол бағаны кемітсе (-) белгісімен де болуы мүмкін.

12-баған. Санға түзетулер кезінде бірінші кезекте тауардың сатып алынатын мөлшеріне байланысты сатушы ұсынатын бағаға шегерілімдер ескеріледі. Бұл ретте, сатылатын тауардың санына негізделген кестеге сәйкес сатушы белгілейтін баға келісім-шартта көзделген жағдайда ескеріледі.

13-баған. Коммерциялық дәрежеге түзету кезінде көтерме, бөлшек - сатудың коммерциялық дәрежесіндегі айырма ескеріледі.

14-баған. (+, -) белгілерін ескеріп түзетудің жалпы сомасы келтіріледі.

15-баған. Осы бағанда түзетулердің нәтижелерін ескеріп есептелген мәміле бағасы келтіріледі, яғни 11(а), 11(б), 11(в) және 14 бағандардың жиынтығы. 11(б) және 11(в) бағандарында тауар бірлігінің бағасы көрсетілген жағдайда тауардың барлық партиясына қайта есептеуді жүргізу қажет.

"В" бөлімі. 15-бағанға қосымша есептеулер (+) және шегерімдер (-).

Осы бөлімде кеден құнында ескерілуі тиіс мәміле бағасына енбеген шығыс элементтері бойынша да, кеден құнынан алып тастауға жататын және республикасының ішкі рыногында тауардың "сатылу" бағасында ескерілген элементтері бойынша да мәліметтер келтіріледі.

Декларант бағаланатын тауарларға жататын позициялар бойынша және олардың есептеу тәсілінде пайдалануға тиісті бағандар ғана толтырылады.

24-баған. Тиісті белгілермен (+) немесе (-) құнның қосымша элементтері бойынша жиынтығы келтіріледі.

25(а), (б) бағаны. "Көрсетілген кеден құны".

Бағандарда КҚД-2 нысанының мәліметтері бойынша айқындалған кеден құны қойылады: 25(а) бағанында - теңгеде, 25(а) бағанында - келісім-шарт валютасында. Егер мәміле бойынша ешқандай құжаттармен шетел валютасының түрі белгіленбесе, онда 25(б) бағанындағы мәліметтер АҚШ долларларында келтіріледі.

15. Кеден органдарының бағандарды толтыру тәртібі.

КҚД әрбір данасындағы негізгі және қосушы парақтарда "Кеден үшін белгілеулер" өрісінде КЖД нөміріне сәйкес келуі тиіс КҚД тіркеу нөмірі қойылады. КҚД тексеру нәтижелеріне сәйкес кеден құнын бақылайтын кеден органының лауазымды тұлғасы жеке нөмір мөрімен және қолымен расталған

т и і с т і

ж а з б а

ж а с а л а д ы .

Осы бағандарды толтыру мынадай жолмен жүзеге асырылады:

барлық негізгі және қосушы парақтарда КҚД тіркеу нөмірі (толығымен), КҚД тексеруші лауазымды тұлғаның жеке нөмірлік мөрі және қолы;

бұрынғы абзацта көрсетілгендерден басқа жеке парақта мынадай мәліметтер көрсетілуі тиіс: кеден құнына қатысты бақылау нәтижелері бойынша шешім және декларантқа (сатып алушыға) пайдалануға тауарды беру нысандары.

Бағаланатын тауарлардың кеден құнына қатысты кеден органының шешімі туралы жазба мынадай жолмен жүргізіледі:

а) егер кеден органында декларант көрсеткен кеден құны бойынша ескертулер жоқ болса, онда "КҚ қабылданды" жазбасы көрсетіледі;

б) егер декларант деректерді толық көлемде бермесе немесе кеден органында берілген мәліметтер бойынша ескертулер бар болса және белгіленген нысандардың бірінен декларанттың пайдалануына тауарларды бергеннен кейін белгіленген тәртіпте кеден құнын нақтылау және қосымша тексеру жүзеге асырылса, онда декларанттың пайдалануына тауарды беру нысанына сәйкес келетін жазба жүргізіледі.

Осы, жазбаны КҚД тексеруді және рәсімдеуді жүзеге асыратын кеден органының лауазымды тұлғасы жасайды. Ұқсас жазбаны тауарды шығаруды жүзеге асыратын кеден органының лауазымды тұлғасы КҚД-ның тиісті бағанында жасайды.

Кеден құны декларациясын толтыру

жөніндегі Ережеге 1-Қосымша

Кеден құны декларациясының нысаны

1 - п а р а қ

парақ..... КҚД-1 нысаны

Қазақстан Республикасы !Кеден құнының декларациясы! КҚД-1

Мемлекеттік кіріс министрлігінің! нысаны

Кеден комитеті ! !1 тәсіл

1 . С а т у ш ы

2(а). Сатып алушы Кеденнің белгілеуі үшін

2 (б) . Д е к л а р а н т

Назар салыңыз!

3. Жеткізу шарты

Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес

декларант кеден құнын растауға оларға берілген

құжаттарда және нысанда көрсетілген барлық

деректер үшін жауап береді.

4. Шот нөмірі және күні

5. Келісім-шарт нөмірі
және күні

6. 7-9-бағандар бойынша кеден органының бұрын қабылдаған шешімдерінің нөмірі мен күні _____

----- Керегін X
белгісімен белгілеу керек 7(а).
10-бағанда белгіленген жағдайларға
сәйкес сатушы мен сатып алушы арасында өзара
байланыс бар ма? Иә Жок
7(б). Сатушы мен сатып алушы арасында өзара
байланыс бағаланатын тауардың бағасына әсер ете ме? Иә Жок

8(а). Мыналардан басқа бағаланатын тауарларға иелік
етуге немесе пайдалануға құқыққа қатысты сатып
алушы үшін шектеулер бар ма:
Қазақстан Республикасының заң актілерімен
белгіленген шектеулер;
тауарлар қайта сатылуы мүмкін аумақтың географиялық
шектеулері; Иә Жок
тауар құнына маңызды әсер етпейтін шектеулер;
8(б). Бағаға олардың әсерін есептеу мүмкін емес
мәміле бағасына қатысты қандай-да бір шарттар бар ма? Иә Жок
Егер 8(а) және 8(б)-бағандарында "Иә" жауабы берілсе, толығырақ
к ө р с е т і ң і з .

9(а). Бағаланатын тауарларды сату шарты ретінде
сатып алушы сатушыға тікелей және жанама
төлейтін интеллектуалдық меншік объектілерін
пайдаланғаны үшін лицензиялық және өзге де
төлемдер көзделген бе? Иә Жок
9(б). Одан кейінгі қайта сату, беру немесе
пайдаланудан бағаланатын тауарлардың кіріс бөлігі
кезінде сатушыға қайтаруға жататын шарт орны бар ма? Иә Жок
Егер 9(а) және 9(б) бағандарында "Иә" жауабы берілсе толығырақ
көрсетіңіз, ал 15 және 16-бағандарда тиісті соманы көрсетіңіз.

-----
10. Тұлғалар мына жағдайларда өзара байланысты !10(а). КҚД-1 нысан

болып табылады, егер: !ында келтірілген
 мәмілеге қатысушылардың біреуі немесе оның !қосушы парактардың
 лауазымды тұлғасы біруақытта мәмілеге қатысушы ! саны
 басқа лауазымды тұлға болып табылса; !
 мәмілеге қатысушылар кәсіпорынның бірге !
 иеленушілері болып табылса; !
 мәмілеге қатысушылар еңбек қатынастарымен !10(б). Орны және
 байланысты болса; ! Күні
 мәмілеге қатысушылардың біреуі мәмілеге !
 қатысушылардың әрқайсысынан жарғылық капиталда !
 салымдар (пайлар) немесе әрбір мәмілеге !
 қатысушының айналымында бар дауыс беру ! Ұйым
 акцияларының 5 немесе одан да астам %-ін иеленеді!
 немесе бақылайды; ! Орындаушы
 мәмілеге қатысушының екеуі де үшінші тұлғаның !
 тікелей немесе жанама бақылауында болады; ! Телефон
 мәмілеге қатысушылар үшінші тұлғаны бірге тікелей!
 немесе жанама бақылайды; ! Тұлғаның қолы
 мәмілеге қатысушылардың біреуі мәмілеге қатысушы !және декларант
 басқаның тікелей немесе жанама бақылауында !мөрі
 б о л а д ы ; !
 мәмілеге қатысушылар немесе олардың лауазымды ! Декларация N
 тұлғалары жақын туысқандар болып табылады !

2 - П а р а қ

парақ..... КҚД-1 нысаны -----

 !Тауар нөмірі!Тауар!Тауар
 ! ! нөмірі! нөмірі
 КҚД-1 Кеденнің белгілеуі үшін !-----
 !-----!-----!-----
 !Тауар коды !Тауар !Тауар
 ! ! коды ! коды

 !11. Келісім-шарттағы мәміле
 !бағасы (сатушыға нақты
 А. Есеп айырысу !төленген немесе төленуге
 үшін негіз !жататын баға)
 !-----
 !Теңгедегі мәміле бағасы

! В а л ю т а   к о д ы . . . . .
! Қ а й т а   е с е п т е у   б а ғ а м ы . . . . .

!12. Сатып алушының мыналарға
! ш ы ғ ы с т а р ы :
!а) тауарларды сатып алу
!бойынша комиссиялықтардан
!басқа комиссиялық және
Б. Мәміле ("А"!брокерлік сыйақылар
бағасына
енгізілмеген бөлімін қара)
және кеден құнына!
енгізілуге және
жататын теңгедегі!
мәміле бағасына !13. Мынадай баптар бойынша
қосымша !бағаланатын тауарлардың
есептеулер !экспортына өндіріс және сату
!кезінде пайдалану үшін сатып
!алушының тегін немесе
!төмендетілген баға бойынша
!сатушыға берілген тауарлардың
!және қызмет көрсетулердің
!құнының тиісті бөлігі
!-----
!б) құрал-жабдықтар және басқа
! да ұ қ с а с з а т т а р
!-----
!в) бағаланатын тауарларды
!өндіру кезінде шығындалатын
! м а т е р и а л д а р
!-----
!г) Қазақстан Республикасының
!аумағынан тыс орындалған
!инженерлік және тәжірибе-
!конструкторлық жұмыстар, дизайн,
! с ы з б а л а р
!-----
!14. Интеллектуалдық меншік
!объектілерін пайдаланғаны үшін
!лицензиялық және өзге де

!төлемдер (9(а) бағанын қара)

!-----

!15. Сатушыға қайтарып беруге
!жататын Қазақстан Республикасының
!аумағына бағаланатын тауарларды
!кез-келген одан кейінгі қайта
!сату, беру немесе пайдаланудан
!сатып алушының кіріс бөлігі (9(б)
! бағанын қара)

!-----

!16. _____ дейінгі
!(тауарды әкелу орын көрсету керек)
!жеткізуге шығыстар
!оның ішінде, мыналарға:
! а) тасымалдауға
!б) тиеу, түсіру, қайта тиеу, қайта
! а р а л а с т ы р у

! в) с а қ т а н д ы р у

!-----

!17. Теңгедегі "Б" жиынтығы

!-----

!18. Енгізуден кейін жабдықты
!монтаждау, құрастыру, орнықтыру
!немесе техникалық көмек көрсету
!бойынша шығыстар

!-----

!19. Жеткізу орнына дейін енгізгеннен
!кейін жеткізу бойынша шығыстар

!-----

!20. Тауарларды әкелу кезінде
!төленетін баждар, салықтар және
! а л ы м д а р

!-----

! 2 1 . " В " ж и ы н т ы ғ ы

___. Мәміле

бағасына

енгізілген

теңгедегі

есептен

шығарылатын

сомалар ("А"

бөлімін қара)

22. Көрсетілген кеден құны: а) теңгеде

б) келісім-шарт валютасында

Г. шетел валютасында сома қашан төленгенін шетел ! Декларанттың

валютасындағы соманы және тауарға құнның әрбір !қолы және мөрі
элементі бойынша қайта есептеу бағамын осы бөлімде !
!

Баған нөмірі !
Б және В Валюта коды Сом Қайта есептеу бағамы!
бөлімдерінен !

-----
1 - п а р а қ
парақ..... КҚД-2 нысаны

Қазақстан Республикасы !Кеден құнының декларациясы!КҚД-2
Мемлекеттік кіріс министрлігінің!нысаны
! - - - - -
Кеден комитеті ! 2,3,4,
5 , 6 т ә с і л

-----
1 . С а т у ш ы
Кеденнің белгілеуі үшін
2 (а) . С а т ы п а л у ш ы
2 (б) . Д е к л а р а н т

Назар салыңыз! 3. Жеткізу шарты
Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес
декларант кеден құнын растауға оларға берілген
құжаттарда және нысанда көрсетілген барлық
деректер үшін жауап береді.

4. Тауарды жеткізу үшін
негіз болып табылатын
шот-фактура немесе
басқа да құжат нөмірі
м е н к ү н і

-----
5. Кеден органы шешімнің нөмірі мен күні

-----
6. Бағаланатын тауарлардың кеден құны айқындалады:
Х белгісімен белгілеу керек
а) ұқсас тауарлармен мәміле бағасы бойынша (2-тәсіл) -----
б) біртекті тауарлармен мәміле бағасы бойынша (3-тәсіл) -----
в) құнды шегерумен (4-тәсіл) -----

г) құнды қосумен (5-тәсіл) -----
д) резервтік тәсілмен (6-тәсіл) -----

7. Бағалау тәсілін таңдауда неліктен алдыңғы тәсілдер қолданылмағанын негіздеңіз:

8. Кеден құнын негіздеу үшін пайдаланылған ақпарат көздерін көрсетіңіз

9. КҚД-2 нысанына көрсетілген қосушы парақтардың !10(б). Декларацияға қол қойған саны ! тұлғаның лауазымы
! _____
! _____
! тегі, есімі,
! әкесінің аты

-----!
10(а). Қолы _____ Күні _____ 200__ жыл және ! _____
мөр Орны ! _____

2 - П а р а қ

Парақ..... КҚД-2 нысаны -----

Кеденнің белгілеуі үшін !Тауар нөмірі!Тауар !Тауар
! ! нөмірі! нөмірі
!-----
!-----!-----!-----
!Тауар коды !Тауар !Тауар
! ! коды ! коды

К е д е н қ ұ н ы н ы ң е с е б і

!11(а). Ұқсас және біртекті
!тауарлар бойынша мәміле бағасы
!а) келісім-шарт валютасында
! б) т е ң г е д е
!(2,3,6 тәсілі үшін)

А. Есеп !-----
айырысулар үшін!11(б). Сатушымен өзара негіз

!байланысты болып табылмайтын
!сатып алушыға ең көп партиямен
!Қазақстан Республикасының
!аумағына сатылған ұқсас және
!біртекті тауарлар бойынша
!бағаланатын тауар бірлігінің
!бағасы (теңгеде)

!(4, 5 тәсілдері үшін)

!-----

!11(в). Оның элементтерін
!құрайтын құнды бөлумен
!айқындалған әкелінетін
!тауарлардың есептелген құны
!(теңгеде)
!(5, 6 тәсілдері үшін)

!12. Санға түзету (+, -)

!13. Коммерциялық дәрежеге

!түзету (+, -)

Б. Теңге (+, -)!14. Өзгертудің барлық

бағасына

түзету!

сомасы (+,-)

теңге...

!-----

!15. Түзетулерді ескеріп (11а бағ.

!+ 14 бағ.) мәміле (құн) бағасы

!16. Тасымалдау құны (+)

!-----

!17. Тиеу, түсіру, қайта тиеу құны (+)

!-----

!18. Сақтандыру құны (+)

!-----

В. Қосымша

есептеулер

мен

(-)

!19. Комиссиялық және брокерлік

(+)

!сыйақылар

(+)

шегерімдер

!

!-----

!20. Ішкі рынокта сатумен байланысты

!пайда, комиссиялық және сауда

!үстемелері (-)

!-----

!21. Әкелінетін тауарларды қосымша
!өңдеу немесе ұқсату құны (-)

!-----

!22. Әкелу кезінде алынатын кеден
!баждары, салықтар, алымдар және
!басқа да ішкі төлемдер

!-----

!23. Ішкі рынокта сатумен байланысты
!өзге де шығыстар мен төлемдер (-)

!-----

!24. "В" қорытындысы

-----
25. Көрсетілген кеден құны (14 бағ. + 24 бағ.)

а) т е ञ г е д е

б) келісім-шарт валютасында

декларанттың қолы мен мөрі

Келісілді
Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік кіріс министрі
2001 жылғы 5 ақпан

№ 42 бұйрығымен бекітілген

Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік кіріс министрлігі
Кеден комитетінің
2001 ж. 6 ақпандағы

**Кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын
түзету нысандарын толтыру ережесі 1. Кеден құнын, кеден төлемдері мен
салықтарын**

**түзету және оны толтыруға қойылатын
талаптардың жалпы сипаттамасы**

1. Бұл Ереже Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелінетін тауарларға Кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын түзету нысандарын толтыру ережесін (бұдан әрі - КҚТ) айқындайды.

2. КҚТ жиынтығы КҚТ-1 нысанының негізгі кітапшаланған төрт парағынан, ал осы Ережелерде көзделген жағдайда КҚТ-2 нысанындағы қосушы парақтардан тұрады.

КҚТ парақтары кеден жүк декларациясының (КЖД) парақтарына сәйкес бөлінеді.

3. КҚТ-1 негізгі парағы, егер осындай тауарларға қатысты бір және сол кеден

режимі белгіленсе бір атаудағы тауарлар бойынша (9 белгі дәрежесіндегі ТМД СЭЖ ТН бойынша бір және сол жіктеме) кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын түзету туралы деректерді көрсету үшін пайдаланады.

Негізгі парақтың бағандарын толтырудың жалпы ережесі КЖД-ның тиісті бағандарын толтыру ережелеріне ұқсас.

4. Тауарлардың бірнеше атауларындағы кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын түзету кезінде тауарлардың үш атауы бойынша кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын қосымша түзетуге мүмкіндік беретін әрбір КҚТ-2 қосымша парақтары пайдаланылады. Қосушы парақтарды толтыру ережесі КҚТ-1 негізгі парақтарының тиісті бағандарын толтыру ережелеріне ұқсас.

2. Кеден құнын түзету нысандарын толтыру ережесі

5. Декларант толтыратын бағандар: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 12, 14, 20, 22, 23, 24, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 54.

2, 7, 8, 14, 23, 24, 31, 32, 33, 34, 35, 37 және 41 бағандарында КЖД тиісті бағандарындағы мәліметтер қайталаынады.

1 - баған. "Түзету тұрпаты".

Сол жақ бөлімшеде түзету тұрпатының алты мәнді сандық код көрсетіледі, онда:

бірінші сан түзету қандай кезеңде екенін көрсетеді:

- кедендік ресімдеу процесінде;

2 - хабарланған кеден режиміне сәйкес тауарлар шығарылғаннан кейін;

екінші сан қатенің түрін көрсетеді:

1 - КҚД-1 "А" немесе КҚД-2 "А" және "Б" бөлімдері бойынша кеден құнының көлеміне әсер еткен техникалық қателер*;

-----
* Техникалық қателерге арифметикалық қателер, есептесуде немесе тауардың кеден құнын есептеу кезінде валюта бағанын дұрыс қолданбаудан болған қателер жатады.

2 - КҚД-1 "А" бөліміндегі немесе КҚД-2 "А" және "Б" бөлімдеріндегі мәліметтерді түзету.

Ескерту. Техникалық және мазмұндық қателер бір уақытта анықталған жағдайда, "2" санын көрсету керек;

үшінші сан (кеден құнының көлеміне қосымша есептелгендерге байланысты мәліметтерді түзету):

1 - КҚД-1 "Б" бөлімі бойынша немесе КҚД-2 "В" бөлімі (16-19 топ) бойынша кеден құнының көлеміне әсер еткен техникалық қателер;

2 - құрылымын және қосымша есептеулер көлемін нақтылауға байланысты,

КҚД-1 "В" бөліміндегі немесе КҚД-2 "В" (16-19 топ) бөліміндегі мәліметтерді түзету ;

төртінші сан (кеден құнының көлемінен есептен шығарылатын сомаларға/шегерімдерге байланысты мәліметтерді түзету):

1 - КҚД-1 "В" бөлімі бойынша немесе КҚД-2 "В" бөлімі (20-23 топ) бойынша кеден құнының көлеміне әсер еткен техникалық қателер;

2 - құрылымын және рұқсат берілген шегерімдерін нақтылауға байланысты, КҚД-1 "В" бөліміндегі немесе КҚД-2 "В" (20-23 топ) бөліміндегі мәліметтерді түзету ;

б е с і н ш і с а н :

1 - жетіспеушілік, сапасыз тауар;

2 - кеден органдары жүргізген, келесі құжат тексерулерінің нәтижесі;

3 - кеден органдары жүргізген, сыртқы экономикалық қызметке қатысушының қаржы-шаруашылық қызметін тексеру нәтижесі;

алтыншы сан оның аяқталуынан қарағандағы түзету түрін көрсетеді:

1 - шартты кедендік бағалауға байланысты кеден құнын түзету;

2 - соңғы кедендік бағалауға байланысты кеден құнын түзету.

1 Ескерту. Түзету кодының сандары бірінші және екінші, бесінші және алтыншы сандар арасында мынадай "/" белгімен үш блокқа бөлінеді. Сонымен, түзету тұрпаты кодының мынадай түрлері бар: X/XXXX/X.

Екінші блокта (бесіншінің бойындағы екіден асатын сандар) көзделген қандай-да болмасын айқындамалар болмаған кезде, бұл жерге нөлдер қойылады.

М ы с а л д а р :

1) 1/1020/2 түзетуінің тұрпаты түзетудің түзету себептері КҚД-1 "А" бөлімі бойынша немесе КҚД-2 "А" және "В" бөлімдері бойынша техникалық қателер және КҚД-1 "В" бөлімі бойынша немесе КҚД-2 "В" бөлімі (20-23 топ) бойынша мәліметтерді нақтылау болып табылатын кеден ресімдеуі процесінде жүзеге асырылған түзетуді білдіреді. Түзету соңғы кедендік бағалауға байланысты жүргізілді ;

2) 1/0000/1 түзетуінің тұрпаты кеден құнын түзетудің шартты кедендік бағалауға байланысты кедендік ресімдеу процесінде жүзеге асырылғандығын білдіреді ;

3) 2/0200/2 түзетуінің тұрпаты түзетудің декларант белгіленген шартты кедендік бағалаумен тауар алғаннан кейін және декларант соңғы кедендік бағалау жүргізіп, қосымша есептеулердің көлемін нақтылайтын құжаттар бергеннен кейін жүзеге асырылатындығын білдіреді;

4) 2/0000/2 түзетуінің тұрпаты түзетудің декларанттың қосымша берген құжаттарына байланысты, олардың хабарлаған кеден құнын растайтын құжаттарды декларанттың белгілеген мерзімде бермеуіне байланысты

белгіленген шартты кедендік бағалаумен және кеден органының соңғы кедендік бағалау жүргізуімен декларант тауарды алғаннан кейін жүзеге асырылатындығын білдіреді.

Оң жақтағы қосымша бөлімде КҚД-1 бағанының екінші қосымша бөліміндегі кеден режимінің екі мәнді сандық коды көрсетіледі.
3 баған. "Қосымша қағаздар".

Егер қосымша қағаздар пайдаланылса, толтырылады (КҚТ-2 нысаны). Бағанды толтыру Ережесі ЖКД-ның тиісті бағандарын толтыру ережелеріне ұқсас.

5 баған. "Тауарлардың барлық атауы".

Бағанда кеден құны түзетілетін тауарлардың атауларының жалпы саны (санмен) көрсетіледі.

12 баған. "Жалпы кеден құны".

Бағанның сол жақ қосымша бөлімінде кеден құны түзетілмеген қалған тауарлардың негізгі және ЖКД қосымша қағаздарының 45 бағандарының, КҚТ-1 және КҚТ-2 бағандарының сол жақ қосымша бөлімдерінде көрсетілген құны түзетілген тауарлардың сомасы сияқты айқындалатын, жалпы түзетілген кеден құны қойылады.

Оң жақтағы қосымша бөлімде, егер түзету бірінші рет жүргізілсе, немесе сол жақтағы қосымша бағанның мәні алдыңғы КҚТ-1 нысаны болса, егер кеден құнын түзету жүргізілген болса, ЖКД негізгі қағазының 12 бағанындағы мән көрсетіледі.

20 баған. "Жеткізу шарты".

Тауардың жеткізу шартын нақтылауға байланысты кеден құны түзетілген жағдайда, бұл бағанда жеткізудің нақтыланған шарты көрсетіледі. Олай болмаған жағдайда, ЖКД тиісті бағандарындағы мәліметтер қайталанады.

22 баған. "Валюта және тауарлардың жалпы фактуралық құны".

Кедендік ресімдеуге ЖКД қабылдаған күні осы тауардың фактуралық құнын нақтылауға (өзгертуге) байланысты кеден құнын түзеткен жағдайда, осы бағанда тауардың фактуралық құнының нақтыланған мәні көрсетіледі. Олай болмаған жағдайда, ЖКД тиісті бағандарындағы мәліметтер қайталанады.

23 баған. "Валюта бағамы".

ЖКД бағанының сол жақтағы қосымша бағанында көрсетілген валюта бағамын нақтылауға байланысты тауардың кеден құны түзетілген жағдайда, осы бағанда кедендік ресімдеуге ЖКД қабылдаған күні Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген, Қазақстан Республикасының валютасына тауардың фактуралық құны хабарланған валюта бағамының нақты мәні көрсетіледі. Олай болмаған жағдайда, ЖКД тиісті бағандарындағы мәліметтер қайталанады.

Ескерту. Кеден құнының барлық түзетулері (соның ішінде тауарды еркін

айналым үшін шығарғаннан кейінгі кеден құнын түзету) кедендік ресімдеуге ЖКД қабылдаған күнгі валюта бағамы бойынша жүргізіледі.
32 баған. "Нетто (кг) салмағы".

Қазақстан Республикасының кеден аумағына әкелу сәтінде тауардың нетто салмағын нақтылауға байланысты кеден құны түзетілген жағдайда, осы бағанда оны тұтынуға дейінгі тауардан бөлінбес немесе сұйық және ұнтақ тауарлар үшін жалпы салмағы алғашқы қалыптауы ескеріліп тауардың таза салмағының нақтыланған және құжатпен расталған мәні көрсетіледі. Олай болмаған жағдайда , ЖКД тиісті бағандарындағы мәліметтер қайталанады.

42 баған. "Тауардың фактуралық құны".

Тауардың фактуралық құнын нақтылауға байланысты кеден құны түзетілген жағдайда, осы бағанда тауардың нақтыланған фактуралық құны көрсетіледі. Олай болмаған жағдайда, ЖКД тиісті бағандарындағы мәліметтер қайталанады."

44 баған. "Қосымша ақпараттар/берілетін құжаттар".

Баған егер, декларант кеден құнын түзету барысына қосымша құжаттар берген жағдайда (келісім-шартқа қосымша, қосымша келісімдер, кеден органдарының рұқсаттары және басқалары), толтырылады.

Бағанды толтыру Ережесі ЖКД сол бағандарын толтыру ережелеріне ұқсас, бұл ретте, түзету жүргізілген негізде декларанттың қосымша берген құжаттарының нөмірі және күндері көрсетіледі.

45 баған. "Тауардың кеден құны".

Бағанның сол жақтағы қосымша бөліміне КҚТ 31 бағанында жазылған тауардың түзетілген кеден құны қойылады.

Бағанның оң жақтағы қосымша бөлімінде КҚТ 31 бағанында көрсетілген тауар үшін ЖКД 45 бағанындағы мән көрсетіледі.

46 баған. "Статистикалық құн".

Шартты кедендік бағалауға байланысты тауардың кеден құны түзетілген жағдайда, бұл баған түзетілмейді.

Соңғы кедендік бағалауға байланысты тауардың кеден құны түзетілген жағдайда, осы бағанда түзетілген кеден құны негізінде есептелген тауардың статистикалық құны көрсетіледі.

Бағанды толтыру Ережесі ЖКД тиісті бағандарын толтыру ережелеріне ұқсас.

47 баған. "Кеден төлемдерін және салықтарды есептеу":

"Түрі", "Есептеу негізі", "Ставка", "Сома", "БК" қосымша бағандары кеден төлемдерін және салықтарды есептеу кезінде, КҚТ-1 (КҚТ-2) 12, 45 бағандары сияқты ЖКД 47 бағандарын толтыру ережелеріне ұқсас толтырылады;

"Төлем түрінің коды" қосымша бағанында:

егер, төлемнің түзетілген сомасы ЖЖД тиісті немесе КҚТ-1 немесе КҚТ-2 тиісті қағазы сомасынан (егер түзету бұрын жүзеге асырылған болса) е р е к ш е л е н с е - " 0 " ;

егер, кеден құнын түзеу нәтижесінде төлем сомасы өзгертілмесе - "-" к ө р с е т і л е д і .

"Бұрынғы сома" қосымша бағанында КЖД немесе КҚТ-1 және КҚТ-2-де (егер кеден құны, кеден төлемдері мен салықтары жүзеге асырылса) бұрын көрсетпеген төлем сомасы көрсетіледі.

"Өзгеріс" қосымша бағанында, егер қосымша аудару болса (+) белгісімен, егер төлемдер қайтарылуға жатса (-) белгісімен "сома" және "Бұрынғы сома" қосымша бағандарында көрсетілген шектердің айырмасы көрсетіледі.

"Өндіріп алуға жататын жалпы сома" қосымша бағанда "Өзгерістер" қосымша бағанында көрсетілген шектер сомасы көрсетіледі.

54-баған. "Орны және күні".

Декларанттың бұл бағанды толтыруы ережесі КЖД тиісті бағанын толтыру е р е ж е с і н е ұ қ с а с .

Кеден органының лауазымды тұлғасы КҚТ-1 (КҚТ-2) нысанын толтырған жағдайда, бұл бағанда оларға толтыру күні, қолы және жеке нөмірлік мөрі қойылады. Бұл ретте, 14-баған толтырылмайды.

6. Кеден органы толтыратын бағандар.

Кеден органы А, 43, С, D бағандарын толтырады.

А б а ғ а н ы .

Уақытша (шартты) кеден бағалауымен байланысты кеден құнын түзету жағдайында осы бағанда декларанттың кеден құнын нақтылау үшін қажетті құжаттарды кеден органына беру күні көрсетіледі. Егер кеден құнын жалпы белгіленген нақтылау мерзімінің шегінде бірнеше өтпелі мерзімдер белгіленсе, онда осы бағанда келесі осы мерзімдердің әрқайсысы көрсетіледі.

43-баған. "Кеден құнын айқындау үшін пайдаланған кеден бағалауының т ә с і л і " .

Кеден құнын айқындау тәсілінің сандық белгілеуі көрсетіледі. Егер тәсіл өзгермеген жағдайда, онда кеден құнын көрсету кезінде декларант пайдаланған сол тәсіл көрсетіледі. Егер кеден құнын түзету кезінде кеден құнын айқындаудың басқа тәсілі қолданылған жағдайда, онда осы бағанда құнды түзету кезінде қолданылатын сол тәсіл көрсетіледі.

Шартты кеден бағалауымен тауарды шығару жағдайында бұл бағанда "0" қ о й ы л а д ы .

С б а ғ а н ы .

Декларанттың өтінішіне сәйкес шартты кеден бағалауымен оған тауарды беруге сәйкес кеден баждары мен салықтарын төлеуді қамтамасыз етудің түрі

көрсетіледі. Бұл ретте, кеден органының лауазымды тұлғасы ол бойынша кеден органының депозитіне қажетті кеден баждары мен салықтары енгізілген төлем тапсырысының нөмірі көрсетіледі және белгіленген тәртіппен расталады.

Д б а ғ а н ы .

Кеден органы лауазымды тұлғасының жеке нөмірлік мөрімен куәландырылған кеден органы құрылымдық басшысының қолы мен күні қойылады.

Кеден құнын, кеден төлемдері мен салықтарын түзету нысандарын толтыру ережесі қосымшасы

Кедендік құнның декларациясының нысаны

Кеден құнын, кеден төлемдерін және салықтарын түзетудің нысаны КҚТ-1 ЖКД-сына қосымша

1. Түзетудің тұрпаты
2. Экспорттаушы/жөнелтуші 3. Қосымша парақ
Тіркеу -дан 5. Барлық 7. Ақпарат нөмірі
тауарлардың
аталуы

8. Импорттаушы/қабылдаушы
Тіркеу -дан 12. Жалпы кедендік құн

14. Декларант/өкілетті адам
Т і р к е у - д а н
20. Жеткізілім шарттары
22. Валюта мен 23. Валюта 24. Мәмі.
жалпы фактура. бағамы лениң
Тауарлардың сипаты

кұны.
31. Жүк Контейнер. 32. Тауар 33. Тауарлардың коды
орында. лердің марки.
ры мен ровкасы мен
тауар. саны - тауар.
лардың лардың си. 34. Елдің коды 35. Салмақ ____
сипат. паттамасы
тамасы 37. -----сы 38. Салмақ ____

40. Жалпы тіркелу/Алдыңғы құжат
44. Қо. 41. Қосымша өл. 42. Тауар. 43.
сымша шем бірлігі лар құны.

ақпарат.
тар/ұсы.
н ы л ғ а н
құжаттар

ның фак.
турасы

45. Тауар.
лардың ке.
дендік құны
46. Статис.
тикалық құн

47. Ке. Түрі Есеп. Ставка. Сума ТТ ТК Алдыңғы сома Өзгерістер Төлем
ден тө. теудің лар тапсы
емдерін негіз. рысы
есептеу демесі ның-

м е н
к ү н і
Б а р л ы ғ ы

50. Сенім хат Қолы
б е р у ш і
Жеткізілген орны мен күні

52. Кепілдік жарамсыз үшін
— Кедендік бақылау ҚР мен ББ-бастығы ККБ-басты. 54. Орны мен
Қолы Қолы к ү н і
Күні Күні Ұйым
Атқарушы

К ү н і

Қ----- КҚТ- ЖКД-сына қосымша
2 1. Түзетудің тұрпаты
31. Жүк 2. Экспорттаушы/жөнелтуші
орындары 3. Қосымша парақ
м е н т а у а р .

л а р д ы ң
с и п а т т а .
м а с ы

Контейнер. 32. _____ 33. Тауар коды
л е р д і ң м а р к и .
р о в к а с ы м е н
с а н ы - т а у а р .

лардың си. 34. Елдің коды 35. Салмақ ____

п а т т а м а с ы

37. -----сы 38. Салмақ ____

44. Қо.
сымша
ақпарат.
тар/ұсы.
н ы л ғ а н
құжаттар

40. Жалпы тіркелу/Алдыңғы құжат
41. Қосымша өл. 42. Тауар. 43.
шем бірлігі лардың
фактура.
лық құны

45. Тауар.
лардың ке.
дендік құны
46. Статис.
тикалық құн

31. Жүк Контейнер.
орында.
ры мен
тауар.
лардың лардың си.
сипат. паттамасы
тамасы

32. Тауар 33. Тауарлардың коды
лердің марки.
ровкасы мен
саны-тауар.
34. Елдің коды 35. Салмақ ____

44. Қо.
сымша
ақпарат.
тар/ұсы.
н ы л ғ а н
құжаттар

37. -----сы 38. Салмақ ____
40. Жалпы тіркелу/Алдыңғы құжат
41. Қосымша өл. 42. Тауар. 43.
шем бірлігі лар құны.
ның фак.
турасы

45. Тауар.
лардың ке.
дендік құны
46. Статис.
тикалық құн

31. Жүк Контейнер.
орында.
ры мен
тауар.
лардың лардың си.
сипат. паттамасы
тамасы

32. Тауар 33. Тауарлардың коды
лердің марки.
ровкасы мен
саны-тауар.
34. Елдің коды 35. Салмақ ____

37. -----сы 38. Салмақ ____
40. Жалпы тіркелу/Алдыңғы құжат

44. Қо.
сымша
ақпарат.
тар/ұсы.
н ы л ғ а н
құжаттар

41. Қосымша өл. 42. Тауар. 43.
шем бірлігі лар құны.
ның фак.
турасы

45. Тауар.
лардың ке.
дендік құны
46. Статис.

47. Ке. Түрі Есеп. Ставка. Сома ТТ ТК Алдыңғы сома Өзгер.Төлем
ден тө. теудің лар істер тапсы.
емдерін негіз. рысының_
есептеу демесі мен күні

Б а р л ы ғ ы

47. Ке. Түрі Есеп. Ставка. Сома ТТ ТК Алдыңғы сома Өзгер. Төлем
ден тө. теудің лар істер тапсы.
емдерін негіз. рысының_
есептеу демесі мен күні

Б а р л ы ғ ы

47. Ке. Түрі Есеп. Ставка. Сома ТТ ТК Алдыңғы сома Өзгер. Төлем
ден тө. теудің лар істер тапсы.
емдерін негіз. рысының_
есептеу демесі мен күні

Барлығы